

UNIVERSITETET I BERGEN

Det medisinske fakultet

Innkalling til møte i programutvalg for odontologiske fag

Tid: Fredag 22.01.2019 kl.11.00 – 13.00

Sted: Møterom D, 3. etasje, Årstadveien 19

Forfall bes meldt til e-post: Tone.Larsson@uib.no i god tid før møtet

Godkjenning av sakslisten

Referat

Vedtaksaker:

Sak 43/18: Søknad om dispensasjon, bachelorprogram i tannpleie - fullmaktssak, unntatt offentlighet

Vedtak: ***

Sak 1/19: Søknad om permisjon fra spesialistutdanning i protetikk våren 2019 – fullmaktssak

Vedtak: Programutvalgsleder innvilger, på fullmakt, permisjon fra spesialistutdanning i oral protetikk for Kjetil Reisegg for vårsemesteret 2019.

Sak 2/19: Søknad om dispensasjon, bachelorprogram i tannpleie – fullmaktssak, unntatt offentlighet

Vedtak: ***

Sak 3/19: Høring – Nasjonale retningslinjer for helse- og sosialfagutdanningene (RETHOS). Saken ble behandlet i et ekstra møte i PuO 25. januar 2019.

Vedtak: Høringssvar påbegynt i møtet ferdigstilles og sendes til programutvalgets medlemmer til gjennomsyn med en kort kommentarfrist. Deretter sendes høringssvaret til fakultetet.

Sak 4/19: Søknad om fritak fra teorikurs ved odontologisk spesialistutdanning ODO-FORSK/06

Forslag til vedtak: Programutvalget godkjenner søknaden fra Yngve Åkre og innvilger fritak fra spesialistkurset ODO-FORSK/06

Telefon 55 58 00 00
postmottak@uib.no
Internett www.uib.no
Org no. 874 789 542

Det medisinske fakultet
Telefon 55 58 20 86
Telefaks 55 58 96 82
post@mofa.uib.no

Postadresse
Postboks 7804
5020 Bergen

Besøksadresse
Haukelandsveien 28
Bergen

Sak 5/19: Oppnevning av arbeidsgruppe for grovsortering av søkermassen til opptak vår 2020, Kvalifiseringsprogrammet.

Forslag til vedtak: Programutvalget vedtar oppnevning av arbeidsgruppe for grovsortering av søkermassen til opptak vår 2020 som foreslått.

Sak 6/19: Søknad om fritak fra spesialistarbeid i oral kirurgi og oral medisin

Forslag til vedtak: Programutvalget godkjenner søknaden fra Torbjørn Østvik Pedersen om fritak fra spesial-/spesialistarbeid

Sak 7/19: Oppnevning av interne komitéer for vurdering av spesialistarbeid våren 2019

Forslag til vedtak: Programutvalget oppnevner interne komitéer etter forslag fra fagseksjonene.

Sak 8/19: Revisjon av studieplan for spesialutdanning i kariologi

Forslag til vedtak: Programutvalget vedtar revidert studieplan for spesialutdanning i kariologi som skissert av fagseksjonen.

Sak 9/19: Opprettelse av emnet OD2FLA9002 – kurs i forløpsanalyse, med emnebeskrivelse

Forslag til vedtak: Programutvalget vedtar emnebeskrivelsen av emnet ODFLA9002 som skissert av emneansvarlig prof. Stein Atle Lie og anbefaler at emnet opprettes som en del av IKOs studietilbud til postdoc- og PhD-kandidater ved hele Det medisinske fakultet.

Sak 10/19: Søknad om endret spesialistutdanning i dobbeltkompetanseløp - Larissa A. von Wangenheim Marti

Forslag til vedtak: Programutvalget innvilger søknaden fra Larissa A. von Wangenheim Marti om å endre spesialistutdanning i dobbeltkompetanseløpet fra endodonti til kjeve- og ansiktsradiologi.

Sak 11/19 Revisjon av studieplan for spesialistutdanning i kjeveortopedi

Forslag til vedtak: Programutvalget vedtar revisjon av studieplan for spesialistutdanning i kjeveortopedi som skissert av seksjonsleder, prof. Keijo A. Luukko.

Drøftingssak

Oppdrag til programsensor 2019: Ny studieplan for odontologistudiet.

- Hvilken rolle bør programsensor ha i arbeidet og i hvilken periode bør hun delta.

Orienteringssaker:

A) Helsedirektoratet trenger rådgivere til vurdering av utenlandsk helseutdanning for norsk autorisasjon 3 dokumenter
B) Høring: Prosedyrer for eksamen ved medisinstudiet (Medisin 2015) 2 dokumenter
C) Utdanningspriser 2019, fakultetet ber om forslag til kandidater 3 dokumenter
D) Oppfølging av sak 41/18: Emnebeskrivelsen for OD1INTRO er oppdatert fra høsten 2019, se https://www.uib.no/emne/OD1INTRO?sem=2019h
E) Nye emneevalueringer i UiBs studiekvalitetsbase https://kvalitetsbasen.app.uib.no/
F) Nye resultater studiebarometeret http://www.studiebarometeret.no/no/student/finn?p=1&i=0&s=0&f=66&q=664

Inge Fristad
Leder

Tone Larsson
Sekretær

HØRINGSSVAR - NASJONALE RETNINGSLINJER FOR HELSE- OG SOSIALFAGUTDANNINGENE (RETHOS).

Programutvalget fikk en henvendelse fra fakultetet 11. desember 2018 angående høring - Nasjonale retningslinjene for helse og sosialfagutdanningene (RETHOS). Programutvalget hadde et eget møte om denne saken fredag 25. januar 2019.

Programutvalget har gjennomgått retningslinjene for Bachelorprogram i tannpleie og Integriert masterprogram i odontologi. Programutvalget har også sett på retningslinjene for tannteknikerutdanningen og lagt inn én kommentar til dette dokumentet. Svarene er strukturert etter spørsmålsstillingen i brevet fra fakultetet. Se svar for hvert studieprogram nedenfor.

Høringssvar for Bachelorprogram i tannpleie:

1. I hvilken grad vurderes utkast til retningslinje å være i tråd med tjenestenes fremtidige kompetansebehov?

Vi vurderer utkastet til å beskrive tjenestens fremtidige kompetansebehov med de endringer som fremkommer under punkt 5 og 6.

2. I hvilken grad vurderes utkast til retningslinje å være i tråd med brukernes fremtidige behov for kompetanse i tjenestene?

Vi vurderer utkastet til å være i tråd med brukernes fremtidige behov for kompetanse med de endringer som fremkommer under punkt 5 og 6.

3. Hvordan vurderes graden av detaljering med hensyn til utdanningsinstitusjonenes behov for autonomi (mulighet for lokal tilpasning)?

Vi vurderer utkastet til å ta hensyn til utdanningsinstitusjonenes behov for autonomi..

4. Formålet med retningslinjen er å sikre at kandidater med samme utdanning får samme sluttkompetanse uavhengig hvilken utdanningsinstitusjon de er utdannet ved. Hvordan vurderes dette å være ivarettatt i læringsutbyttebeskrivelsene?

Vi vurderer utkastet til å sikre lik sluttkompetanse på tvers av læresteder.

5. Er det kompetanse som mangler i høringsutkastet til retningslinje?

Side 1: Formål: «praksisrettet utdanning» bør erstattes av profesjonsutdanning på bachelornivå.

Formål Avsnitt 2 Tillegg: Etter endt utdanning skal kandidaten kunne fremme oral helse og forebygge orale sykdommer osv

Side 2: Begrepsavklaringer:

Førstelinjenivå: «Tannhelsekontroller» erstattes med kontroller av oral helse.

Her er det i tillegg to viktige begreper som bør avklares:

1. Folkehelsearbeid

2. Behandling (som spesifiserer at det er non-operativ behandling, altså irreversibel behandling).

Side 2-3: Kunnskap, punkt 8: begrepet «plass i samfunnet» byttes med rolle i samfunnet.

Side 3-4: Kunnskap: Nytt punkt: kan drive kvalitetssikringsarbeid og dokumentere kvalitet

Ferdigheter: Savner et punkt om utadrettet arbeid i et folkehelseperspektiv.

Side 4 Kunnskap punkt 4 tillegg: ...de vanligste sykdommer som kan oppstå og forebygges

Side 5 Ferdigheter: Listen er detaljert, men en del ferdigheter er ikke tatt med. (Jfr. førstelinjetjenesten). Dette virker begrensende. Hvis det ramses opp så spesifikt må en ikke utelate blant annet fag som protetik, endodonti og oral slimhinne/patologi

Punkt 6 bør rettes til: Non-operativ behandling av tenner og støttevev, ikke non-operativ kariesbehandling.

Punkt 7 bør rettes til: kan beherske ikke-kirurgisk behandling av periodontale sykdommer

Det bør legges til følgende punkt:

- kan undersøke munnslimhinner og fange opp tegn på sykdom i munnhulen
- et punkt om protetik
- et punkt om endodonti
- kan henvise videre ved behov

Side 6

Kunnskap punkt 2 tillegg: plikt til oppsøkende virksomhet overfor de prioriterte gruppene i den offentlige tannhelsetjenesten

Nytt punkt 8: har kunnskap om offentlig finansiering av forebyggelse og behandling for pasienter tilhørende privat- og offentlig tannhelsetjeneste

Side 7:

Studiets oppbygging: avsnitt 2: Tannpleierutdanningen skal bygges opp på en hensiktsmessig måte med teori, ferdighetstrening, klinisk undervisning og praksisstudier for å sikre oppnåelse av læringsutbyttebeskrivelsene.

6. Er det innhold som bør tas ut av høringsutkastet til retningslinje?

Side 6 punkt 7: Dette punktet er veldig generelt. Hva omfattes her? Det bør stå relevante risikofaktorer evt ta vekk ordet risikofaktorer.

7. Praksisstudier kan beskrives i retningslinjen, men skal da beskrives på et overordnet nivå. Detaljert beskrivelse av praksisstudiene skal skje ved den enkelte utdanningsinstitusjon. Er retningslinjens beskrivelse av praksisstudier hensiktsmessig?

Retningslinjens beskrivelse av praksisstudier er hensiktsmessig med de tillegg som fremkommer under punkt 5, side 7.

8. I hvilken grad er kravene i retningslinjene gjennomførbare innenfor rammene av en bachelorgradsutdanning?

Programutvalget mener retningslinjene er gjennomførbare innenfor rammene av en bachelorgradsutdanning.

9. I hvilken grad vurderes utkastet til retningslinje å ivareta kompetanse om samiske brukeres rett og behov for språklig og kulturelt tilrettelagte tjenester?

Utkastet vil kunne ivareta samiske brukeres rett og behov for språklig og kulturelt tilrettelagte tjenester

Høringssvar for Integriert masterprogram i odontologi

1. I hvilken grad vurderes utkast til retningslinje å være i tråd med tjenestenes fremtidige kompetansebehov?

Side 2 Begrepsavklaringer. Behandling: Her kunne flere punkter blitt nevnt, det virker begrensende å bare nevne de vanligste behandlingsformene, spesielt for kompetanse i et framtidsperspektiv. For eksempel er behandling av munnhule og slimhinner utelatt.

2. I hvilken grad vurderes utkast til retningslinje å være i tråd med brukernes fremtidige behov for kompetanse i tjenestene?

Vi vurderer utkastet til å være i tråd med brukernes fremtidige behov for kompetanse med de endringer som frem kommer under punkt 1, 5, 6 og 7.

3. Hvordan vurderes graden av detaljering med hensyn til utdanningsinstitusjonenes behov for autonomi (mulighet for lokal tilpasning)?

Vi vurderer utkastet til å ta hensyn til utdanningsinstitusjonenes behov for autonomi.

4. Formålet med retningslinjen er å sikre at kandidater med samme utdanning får samme sluttkompetanse uavhengig hvilken utdanningsinstitusjon de er utdannet ved. Hvordan vurderes dette å være ivaretatt i læringsutbyttebeskrivelsene?

Vi vurderer at utkastet bidrar til å sikre lik sluttkompetansen på tvers av læresteder.

5. Er det kompetanse som mangler i høringsutkastet til retningslinje?

Side 3 Profesjonalitet. Kunnskap. «Har inngående kunnskap om barn og unge». Dette er veldig generelt og bør avgrenses i tråd med tannlegerollen.

Side 7. Tannlegerollen i samfunnet Kunnskaper punkt 1 og punkt 3: endre fra «tannsykdommer» til orale sykdommer. Tannsykdommer blir et for snevert begrep.

Bytte om punkt 2 og 3

Punkt 8. HELFO strykes

Ferdigheter: «Tannhelse» erstattes med Oral helse

6. Er det innhold som bør tas ut av høringsutkastet til retningslinje?

side 1 Endring: fra «Universitetsutdanning» til integreert masterprogram og profesjonsutdanning

side 3 Har kunnskap om forskningsmetoder. Stryke «inngående». Jamfør gradsstruktur, da inngående hører til på PhD nivå.

7. Praksisstudier kan beskrives i retningslinjen, men skal da beskrives på et overordnet nivå. Detaljert beskrivelse av praksisstudiene skal skje ved den enkelte utdanningsinstitusjon. Er retningslinjens beskrivelse av praksisstudier hensiktsmessig?

Side 8 Studiets oppbygning: endre studentene utplasseres til praksisstudier inngår

8. I hvilken grad er kravene i retningslinjene gjennomførbare innenfor rammene av en mastergradsutdanning?

Programutvalget mener retningslinjene er gjennomførbare innenfor rammene av en integrert mastergradsutdanning.

9. I hvilken grad vurderes utkastet til retningslinje å ivareta kompetanse om samiske brukeres rett og behov for språklig og kulturelt tilrettelagte tjenester?

Utkastet vil kunne ivareta samiske brukeres rett og behov for språklig og kulturelt tilrettelagte tjenester.

Høringssvar for tannteknikerutdanningen

5. Er det kompetanse som mangler i høringsutkastet til retningslinje?

Grunnleggende kunnskaper om dentale materialers risiko for allergiutvikling, toksisitet og bivirkninger.

**KVALIFISERINGSPROGRAMMET
OPPNEVNING AV ARBEIDSGRUPPE FOR GROVSORTERING AV
SØKERMASSEN TIL OPPTAK V2020**

---

7. januar 2019 ble det lyst ut opptak til Kvalifiseringsprogrammet for tannleger med odontologisk grunnutdanning fra ikke-godkjente læresteder utenfor EU/EØS-området. Søknadsfristen er satt til 25. februar 2019.

De formelle opptakskravene som blir stilt, er:

- 1) Odontologisk grunnutdanning: Det forutsettes at denne har blitt vurdert av autorisasjonsmyndighetene (Helsedirektoratet/ Statens autorisasjonskontor for helsepersonell). Dersom vurderingen viser et moderat avvik fra norsk utdanning i odontologi, kan Kvalifiseringsprogrammet være et egnet tiltak for senere å få innvilget norsk autorisasjon som tannlege. Autorisasjonsmyndighetene sin vurdering og konklusjon vil ligge til grunn for IKO sin vurdering av den som søker opptak til Kvalifiseringsprogrammet.
- 2) Språkkrav i norsk og engelsk som for Samordna opptak.
- 3) Norsk bostedsadresse på søknadstidspunktet.

Programutvalgsleder ber om at søkermassen vurderes/ siles i forhold til de formelle opptakskravene med tanke på videre gang i opptaksprosessen. Neste trinn vil da bli innkalling til praktisk del av opptaksprøven som vil bli holdt fredag 5. april.

Foreslått arbeidsgruppe: *Prof. Inge Fristad*
Spesialtannlege Jana Ingebrigtsen

Frist for grovsortering av søkermassen: Mandag 4. mars 2019

Forslag til vedtak: *Programutvalget vedtar oppnevning av arbeidsgruppe for grovsortering av søkermassen til opptak V2020 som foreslått.*

OPPNEVNING AV INTERNE KOMITÉER FOR VURDERING AV SPESIALISTARBEID VÅREN 2019

I løpet av våren 2019 planlegges det uteksaminering av til sammen 11 spesialistkandidater:

- 3 spesialistkandidater innen kjeveortopedi hvorav den ene er dobbeltkompetanse-kandidat
- 2 spesialistkandidater innen oral protetik
- 2 spesialistkandidater innen oral kirurgi og oral medisin hvorav den ene har PhD relevant for fagseksjonen
- 2 spesialistkandidater innen pedodonti
- 2 spesialistkandidater innen periodonti hvorav den ene er dobbeltkompetanse-kandidat

«*Utfyllende reglement for spesialistutdanning i odontologi ved Universitetet i Bergen*» krever at kandidatene må ha godkjent alle 4 kursdeler for å kunne avlegge avsluttende eksamen, § 9 pkt a, b, c og d. Punkt 9 d omfatter spesialistarbeid. Frist for innlevering av spesialistarbeid for vurdering er 15. mars i vårsemesteret.

I «*Revidert utfyllende reglement for spesialistutdanning i odontologi*» presiseres det i andre avsnitt under §9d) følgende om fritak for spesialistarbeid:

«*Dersom en kandidat allerede har avlagt doktorgrad innen relevante fag, kan det innvilges fritak fra spesial-/spesialistarbeid etter søknad til Programutvalg for odontologiske fag. Doktorgradens relevans vurderes av fagseksjonen.*» Spesialistkandidaten i oral kirurgi og oral medisin ansiktsradiologi fikk innvilget fritak for spesialistarbeid på denne basis, vedtatt i sak nr. 4/19.

Forslag til vedtak: Programutvalget oppnevner interne komitéer etter forslag fra fagseksjonene.

Vedlegg:

- 7-1: Forslag til medlemmer av interne komitéer for 10 spesialistarbeider
- 7-2: Revidert utfyllende reglement for spesialistutdanning i odontologi

---

VEDLEGG NR 7-1 , SAK NR. 7/19 OPPNEVNING AV INTERNE KOMITÉER VÅREN 2019

I vårsemesteret 2019 er det planlagt å arrangere avsluttende spesialisteksamener for:

- 3 spesialistkandidater innen kjeveortopedi
- 2 spesialistkandidater innen oral protetik
- 2 spesialistkandidater innen oral kirurgi og oral medisin hvorav den ene har PhD relevant for fagseksjonen
- 2 spesialistkandidater innen pedodonti
- 2 spesialistkandidater innen periodonti

Det er i den forbindelse levert inn x spesialistarbeider innen fristen 15. mars og én søknad om fritak for spesialistarbeid med bakgrunn i relevant PhD. Sistnevnte ble innvilget i sak 4/19.

Komitéene som foreslås er de følgende:

Seksjon for kjeveortopedi

<u>Kandidat</u>	<u>Tittel på spesialistarbeid</u>	<u>Medlemmer i komitéen</u>
Elisabeth Grut Gil	<i>“Prevalence and distribution of oral conditions in children and adolescents with and without Juvenile Idiopathic Arthritis – a matched cross-sectional study”</i>	Päivi Kettunen Jorma Virtanen
Jon Jørgen Tisthamar og Johann Vilhjalmsson	<i>“Formation of Tooth Innervation – Topographical Development and Molecular Regulators”</i>	Sivakami R. Haug Stein Atle Lie

Seksjon for oral protetik

<u>Kandidat</u>	<u>Tittel på spesialistarbeid</u>	<u>Medlemmer i komitéen</u>
Marit Agnete Dyrøy	<i>“Pasienter med intraoral obturatorprotese, en spørreundersøkelse”</i>	Keijo A. Luukko Stein Atle Lie
Cathrine Åsvang Karlsen	<i>«Sprekkdannelse i ulike typer zirkonia»</i>	Nils Roar Gjerdet Christian Schriwer

Seksjon for oral kirurgi og oral medisin

<u>Kandidat</u>	<u>Tittel på spesialistarbeid</u>	<u>Medlemmer i komitéen</u>
Frank-Jakob Sandbakk	«Temporomandibular dysfunction after orthognatic surgery; a comparison of SSO and IVRO»	Malin V. Jonsson Keijo A. Luukko

Seksjon for pedodonti

<u>Kandidat</u>	<u>Tittel på spesialistarbeid</u>	<u>Medlemmer i komitéen</u>
Britt Nygard Tvilde	“Dental erosive wear in primary teeth among Norwegian 5-year-olds”	Ann-Katrin G. Johansson Malin V. Jonsson
Faiza Djebrouni Sælen	“Incidence of and reasons for emergency dental visits among children and adolescents – Bergen, Norway”	Dagmar Fosså Bunæs Trond Inge Berge

Seksjon for periodonti

<u>Kandidat</u>	<u>Tittel på spesialistarbeid</u>	<u>Medlemmer i komitéen</u>
Ingeborg Elisabeth Carlström	“Cross-Linked Gelatin-Nanocellulose Scaffolds for Bone Tissue Engineering”	Gunhild Vesterhus Strand Annika Rosén
Ingvild Marie Ulvik	“Erythritol air-polishing versus curette/ ultrasonic debridement of mandibular furcations during supportive periodontial therapy: A 12-month randomized, controlled clinical trial”	Ferda Gülcan Torgils Lægreid

Revidert utfyllende reglement for spesialistutdanning i odontologi ved Universitetet i Bergen vedtatt i Fakultetsstyret ved Det medisinske fakultet 22.10.2018 etter vedtak i sak 27/18 i PuO per fullmakt

§ 1 Virkeområde

Reglementet gjelder for studenter som har opptak til spesialistutdanning i odontologi ved Universitetet i Bergen, med eller uten dobbelkompetanseløp.

Reglementet utfyller "Regler for spesialistutdanning av tannleger" fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) 13.01.2016, Lov om universiteter og høyskoler med tilhørende forskrifter, Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen og Utfyllende studiereglement ved Det medisinske fakultet.

Spesialistutdanningen omfatter fagområdene:

- Endodonti
- Kjeve- og ansiktsradiologi
- Kjeveortopedi
- Oral kirurgi og oral medisin
- Oral protetik
- Pedodonti
- Periodonti

Det tilbys spesialutdanning i kariologi. Spesialutdanningen i kariologi omfattes også av dette reglement, men omfattes ikke av «Regler for spesialistutdanning av tannleger», fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet.

Spesialist-/spesialutdanningen har en normert studietid på tre år (180 studiepoeng). Unntatt fra dette er spesialistutdanningen i oral kirurgi og oral medisin som har en normert studietid på fem år (300 studiepoeng).

§ 2 Studiene

Kandidatene skal ha en hovedveileder med dobbeltkompetanse (PhD eller dr. grad og godkjent spesialitet innenfor spesialistdisiplinen). Videre skal hovedveileder inngå som medlem i eksamenskommisjonen og være ansatt i hovedstilling ved UiB. Hovedveileder utpeker også de kliniske veilederne som deltar i undervisningsprogrammet.

Spesial-/spesialistutdanningen er et fulltidsstudium. Hvert studieår er delt i to semestre. Hvert semester tilsvarer 30 studiepoeng. Undervisningen beregnes til minimum 36 timer per uke i 40 uker per år.

Ved å akseptere tildelt plass ved spesialistutdanningen, forplikter studenten seg til å følge studieplanen ved den fagseksjonen studenten tilhører.

§ 3 Opptak

3.1 Opptaksorgan

Det medisinske fakultet ved Programutvalget for odontologiske fag er ansvarlig for opptak til spesial-/spesialistutdanning.

De ulike fagseksjonene ved Institutt for klinisk odontologi vurderer og foreslår rangering av søkerne. Programutvalg for odontologiske fag vedtar rangering, som oversendes Nasjonal opptakskomite for spesialistutdanning (NOS). NOS kan endre rangeringene gjort av fagseksjonene, av hensyn til nasjonale og regionale behov. Vedtatt rangering av NOS fremstilles for Programutvalget for odontologiske fag som fatter vedtak om opptak.

3.2 Opptakskrav

Søkere til opptak til spesialist-/spesialutdanning i odontologi må kunne oppfylle og dokumentere følgende, formelle opptakskrav:

- Norsk eller utenlandsk grunnutdanning i odontologi med godkjent autorisasjon som tannlege i Norge
- Minimum 2 års (24 måneder) sammenhengende, arbeidspraksis som tannlege i Norge, Sverige eller Danmark i 100% stilling på søketidspunktet og ikke på tidspunkt for studiestart. Inntil ett år kan erstattes med utført vitenskapelig arbeid. Fritak fra minstekravet om praksis gis kun dersom arbeidet er av relevans for det fagområdet det søkes opptak til, og dette må være dokumentert ved publisering eller tilsvarende. Gis det fritak fra minstekravet på denne bakgrunn, vil ikke det vitenskapelige arbeidet i tillegg utløse poengtildeling etter punkt III.b.

3.3 Rangering av søkere; poengfordeling:

- I. *Praksis som tannlege:* Søkerne tildeles 1 poeng per år utover minstekravet på 2 år, jf. punkt 3.2 Det gis maksimalt 4 poeng for inntil 4 år utover minstekravet på 2 år.
  - 2 år = 0 poeng; 3 år = 1 poeng; 4 år = 2 poeng; 5 år = 3 poeng; 6 år = 4 poeng
  - Det skal legges vekt på allmenn praksis, med utgangspunkt i full stilling. Det skilles ikke mellom offentlig og privat praksis.
- II. *Samfunnsmessige hensyn:* Det gis inntil 4 poeng for distriktstilknytning etter utdannelsen (gradering: 0-1-2-3-4): Styrken av tilknytningen og distriktets behov vurderes.
  - 1 poeng: Søker har skriftlig avtale om overtakelse av eksisterende privat spesialistpraksis (dvs. ikke utvidelse av eksisterende kapasitet) i sentrale strøk.
  - 2 poeng: Søker har skriftlig avtale om overtakelse av eksisterende privat spesialistpraksis i distrikts-Norge (dvs. ikke utvidelse av eksisterende kapasitet).
  - 3 poeng: Søker kan dokumentere fast fulltids tilknytning til etablert allmennpraksis (privat eller offentlig) i distrikt MED anbefaling fra Fylkestannlegen (Om slik anbefaling fra Fylkestannlege ikke foreligger, gis ingen poeng).
  - 4 poeng: a) Søker har skriftlig avtale med Fylkestannlege/ROK om lønn/stipend i studietiden med bindingstid på minimum 2 års arbeid som spesialist for avtalepartner etter fullført studieløp (forutsetter at lønn/stipend følger kandidaten). b) Søker kan dokumentere anbefaling basert på rekrutteringsbehov fra odontologisk lærested med sikte på senere fast tilknytning. Det forutsettes bindingstid på minimum 2 års arbeid som spesialist for avtalepartner etter fullført studieløp

(forutsetter at lønn/stipend følger kandidaten).

- III. *Faglige kvalifikasjoner*: Det gis inntil 4 poeng for hver av følgende kategorier (gradering: 0-1-2-3-4), mulig maksuttelling totalt er 16 poeng:
- Kurs (Omfang og type vektet.)
  - Forskning, publikasjoner, annen formidling som er relevant for fagdisiplinen
  - Dokumentert relevant praksis (primært knyttet til fagdisiplinen)
  - Annen dokumentert, meritterende virksomhet (utdannelse, praksis, faglig virksomhet)
- IV. *Personlige egenskaper (etter intervju)*: Det gis inntil 4 poeng for søkerens personlige egenskaper og egnethet for studiet etter intervju, enten in persona eller via visuelle kommunikasjonsmedia (gradering: 0-1-2-3-4).
- Søkerens holdning til og motivasjon for studiet vektlegges. Evnen til å kunne gjennomføre studiet på normert tid vurderes.

Rangeringsprosessen:

Trinn 1: Administrativt ansatt foretar en administrativ poengtildeling etter kategori I og II, dvs. maks 8 poeng. Det avholdes et kalibreringsmøte med de administrativt ansatte i tilsvarende stillinger ved henholdsvis UiT og UiO etter dette trinnet.

Trinn 2: Fagområdene foretar sin faglige vurdering av søkerne og tildeler poeng etter kategori III, dvs. maks 16 poeng. Basert på poenguttelling etter kategori I-III, velger fagområdet et antall søkere til intervju. Etter avholdt intervju kan fagområdene tildele ytterligere maks 4 poeng etter kategori IV.

Total maks poenguttelling: 28 poeng.

3.4 Nasjonal utlysning av opptak

Opptak til spesialistutdanning skjer nasjonalt en gang per år. Universitetet i Oslo koordinerer felles utlysning via Norsk Tannlegeforenings Tidende. Opptaket lyses også ut på fakultetets nettsider.

§ 4 Studierett

Det medisinske fakultet tildeler kandidaten studierett ved opptak til spesial-/spesialistutdanning.

Studieretten omfatter:

- 4.1 Rett og plikt til å delta i undervisning og bli vurdert i samsvar med studieplanen for spesial-/spesialistutdanning ved seksjonen kandidaten er tatt opp til.
- 4.2 Rett til veiledning og til å bruke andre undervisningsressurser på lik linje med andre studenter ved Universitetet i Bergen. Rettighetene forutsetter at plikt til semesterregistrering og betaling av semesteravgift er overholdt i henhold til gjeldende frister, 1. februar for vårsemesteret og 1. september for høstsemesteret.
- 4.3 Plikt til å melde seg til undervisning og vurdering i aktuelle teoretiske emner. Instituttet melder kandidater til undervisning og vurdering i kliniske emner.
- 4.4 Obligatorisk frammøte ved studiestart. Manglende frammøte medfører tap av studierett. Dispensasjon kan gis ved dokumentert gyldig fravær, se § 5.
- 4.5 Rammene for studieretten er regulert av hver enkelt fagseksjons studieplan for

spesialistutdanning. Kandidatene har individuelle utdanningsplaner som skal fastsettes i forkant av det enkelte semester. Bakgrunnen for dette er at ettersom det ikke-fagspesifikke kjernepensum i form av obligatoriske spesialistkurs har en varierende frekvens på 1-3 år, er det ikke mulig å formulere en enhetlig utdanningsplan som dekker alle spesialitetene.

4.6 Dersom en students studierett har bortfalt med bakgrunn i kravene som er satt til progresjon i studiet jf. § 7, har vedkommende ikke rett til å søke opptak på ny.

§ 5 Fravær

5.1 Fravær forstås som manglende overholdelse av tidsfrister mht semesterregistrering, betaling av semesteravgift, oppmelding og annullering av vurderingsmelding, samt manglende oppmøte til eksamen, obligatorisk undervisning og studiestart. Gyldig fravær forstås som berettiget fravær som ikke sanksjoneres.

5.2 Definisjon av gyldig fravær (iht Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen, § 6.10):

- a) Egen og barns sykdom med de begrensningene som fremgår av Arbeidsmiljøloven § 12-9
- b) Fødsel
- c) Dødsfall i nær familie eller hos andre studenten har et nært forhold til, dersom dødsfallet skjer innen to uker av påkrevd oppmøte eller overholdelse av tidsfrist
- d) Begravelse eller bisettelse jfr foregående punkt
- e) Pålegg fra offentlig myndighet om at studenten plikter å møte fram et annet sted (eks rettsinstans) det tidspunktet oppmøte eller overholdelse av tidsfrist er påkrevd

5.3 Krav til dokumentasjon av gyldig fravær

- a) Sykdom og fødsel skal dokumenteres med attest fra lege eller annen fagkyndig person. Attesten må stadfeste at studenten av helsemessige årsaker ikke har kunnet overholde påkrevd tidsfrist eller oppmøte og at den gjelder for nærmere angitt tidsrom/ tidspunkt. Attest ved avbrudd av skriftlig eksamen skal være utstedt på den aktuelle eksamensdagen.
- b) Ved dødsfall, begravelse eller bisettelse må studenten oppgi hvem som er gått bort og hvilken relasjon studenten hadde til avdøde. For øvrig kreves ingen annen dokumentasjon.
- c) Ved pålegg fra offentlig myndighet om oppmøte annet sted, kreves selve pålegget som dokumentasjon.

§ 6 Permisjoner

6.1 Korttidspermisjon

Korttidspermisjoner defineres som permisjoner som har en varighet fra 2 dager til 1 uke. Kandidaten må innhente godkjenning fra involverte fagområder. Instituttet avgjør søknaden.

6.2 Langtidspermisjon

Langtidspermisjon defineres som permisjon med varighet utover en uke. Kandidaten søker Programutvalget for odontologiske fag senest 1 måned før permisjonsperioden. Instituttet skal i samråd med fagansvarlig/ansvarlig veileder justere kandidatens individuelle utdanningsplan innen utløpet av permisjonsperioden.

Langtidspermisjon kan normalt ikke ha lenger varighet enn ett år.

Permisjon på basis av viktige velferdsgrunner, eksempelvis sykdom eller barns sykdom, reguleres av Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen § 4.7 (4).

§ 7 Opphør av studierett

Studieretten opphører:

- (1) Dersom studenten melder at han eller hun ønsker å avslutte studiet.
- (2) Dersom studenten unnlater å oppfylle sine plikter beskrevet i dette reglementet.
- (3) Dersom studenten mister sin autorisasjon som tannlege etter helsepersonellovens § 57. Det medisinske fakultet kan melde fra om forhold som kan gi grunnlag for suspensjon eller tilbakekall av autorisasjonen.
  - 6.3.1 Dersom studenten får sin autorisasjon suspendert etter helsepersonellovens § 58, vil studenten også suspenderes fra studiene til saken er endelig avgjort.
  - 6.3.2 Dersom studenten får sin autorisasjon begrenset etter reglene i helsepersonelloven. Avgjørelsen om opphør av studieretten behandles av Det medisinske fakultet etter råd fra Programutvalget for odontologiske fag der saken vurderes skjønnsmessig.
  - 6.3.3 Dersom kliniske veiledere og fagansvarlig for spesialistutdanningen finner grunn til å rapportere studenten til Statens helsetilsyn for tilbakekall av autorisasjon, suspenderes studenten fra studiene til saken er endelig avgjort.
- (4) Dersom studenten oppnår studierett ved et annet studium ved Universitetet i Bergen, med mindre det er forutsatt at også den tidligere studieretten skal bestå.
- (5) Dersom studenten i to semestre på rad ikke oppnår studiepoeng, med mindre det følger av innvilget permisjon eller annet grunnlag at studieretten likevel skal bestå.
- (6) Dersom studenten ikke overholder individtilpasset opplegg etter punkt 8.2..
- (7) Dersom studenten har benyttet maksimalt antall vurderingsforsøk (tre), uten å ha bestått et obligatorisk emne/ kurs.
- (8) Når studenten har fullført og bestått studieprogrammet. Studenten kan søke fakultetet om poststudierett.
- (9) Dersom studiets ytre tidsbegrensning er nådd.

Tidsbegrensning i studieløpet:

- Spesialistutdanningen i odontologi skal normalt være et fulltidsstudium. Utdanningen er normert til 3 år for alle spesialistutdanningsløpene unntatt Oral kirurgi og oral medisin. For spesialistutdanning i Oral kirurgi og oral medisin er normert studietid 5 år.
- Maksimal studietid er 5 år for alle spesialistutdanningsløpene unntatt Oral kirurgi og oral medisin. For Oral kirurgi og oral medisin er maksimal studietid 7 år.
- Deltidsstudier innvilges kun unntaksvis og etter særskilt søknad.

§ 8 Studieprogresjon

- 8.1 Ved manglende studieprogresjon faller studieretten bort i tråd med § 7.
- 8.2 Kandidaten skal gis varsel om manglende studieprogresjon og gis tilbud om utarbeidelse av individtilpasset opplegg, før reglene om tap av studierett ved manglende progresjon kan tre i kraft.
- 8.3 Kandidaten plikter å holde hovedveileder underrettet om egen studieprogresjon og bidra aktivt til utarbeidelse av individtilpasset opplegg dersom progresjonen ikke samsvarer med normert studieløp.
- 8.4 Fagseksjonen, ved hovedveileder i det aktuelle fagområdet, plikter å gjennomføre midtveisevaluering av studentens progresjon, fortrinnsvis før godkjenning av tredje semesters kliniske tjeneste og seminar og senest innen godkjenning av fjerde semesters kliniske tjeneste og seminar. Fagseksjonene står selv fritt til å utarbeide et egnet opplegg

for midtveisevaluering og er ansvarlige for at denne gjennomføres. Etter midtveisevaluering er gjennomført plikter fagseksjonene å rapportere den enkelte kandidats progresjon i planlagt studieløp til Programutvalg for odontologiske fag.

§ 9 Undervisning

Spesial-/spesialistutdanningen består av fire obligatoriske deler (jfr. a, b, c, d nedenfor). Undervisning gis i henhold til vedtatte studieplaner. Kandidatene plikter å følge undervisningen i tråd med studieplanen og i samarbeid med veiledere. Fraværsgrensen for de ulike delene av undervisningen er 10%, uavhengig av årsak.

Laboratoriekurs og klinisk tjeneste/seminar er obligatorisk undervisning dersom ikke annet fremgår av emnebeskrivelsen. Fagområdene vurderer fortløpende kandidatens deltakelse i undervisning når det gjelder punkt b og c nedenfor.

a) Teoretiske emner organisert av institutt/fakultet som omfatter kjernepensum, støttefag og selvstudier. Emnepakken som tilbys rulleres over et treårsintervall som samsvarer med fagseksjonenes studieplaner. Kandidater kan søke Programutvalg for odontologiske fag om innpassing av tilsvarende emner.

Kjernekurs (Core curriculum) som er avlagt for mer enn 10 år siden ved opptakstidspunktet, blir ikke godkjent og må avlegges på nytt.

b) Teoretiske og kliniske kurs og seminarer organisert av den enkelte fagseksjon. Fagspesifikke kurs, fjernundervisning og selvstudier.

c) Klinisk tjeneste beskrevet i studieplanen til de ulike fagseksjonene. Klinisk tjeneste består av veiledet praksis og pedagogisk trening. Fagseksjonene vurderer ved hjelp av spesialitetens kravspesifikasjon hvilke kliniske tjenester de ønsker å benytte i undervisningen. Klinisk tjeneste kan utføres ved klinikker godkjent av Instituttet, fortrinnsvis de regionale kompetansesentra og sentral-/distriktssykehus. Klinisk tjeneste benyttet som grunnlag for opptak gir ikke fritak fra klinisk tjeneste i spesial-/spesialistutdanningen.

Det gis ikke rom for fritak fra obligatorisk instruktørtjeneste i spesial-/spesialistutdanningen med bakgrunn i tidligere ansettelse som instruktørtannlege.

d) Spesial-/spesialistarbeid.

Arbeidet er skriftlig og kan være basert på egen forskning, et kompilatorisk arbeid (litteraturoversikt), eller et pedagogisk arbeid. Arbeidet må uansett tema kunne dokumentere kandidatens vitenskapelige innsikt, og skal kvalitativt være slik at det kan publiseres i et norsk eller internasjonalt tidsskrift. Dersom kandidaten er medforfatter, må det fremgå hva som er kandidatens bidrag til artikkelen. Arbeidet vil bli kontrollert for plagiat.

Dersom en kandidat allerede har avlagt doktorgrad innen relevante fag, kan det innvilges fritak fra spesial-/spesialistarbeid etter søknad til Programutvalg for odontologiske fag. Doktorgradens relevans vurderes av den aktuelle fagseksjon. Det finnes ingen foreldelsesfrist for doktorgradsarbeid.

Frist for innlevering av spesial-/spesialistarbeid: **15. mars** for vårsemesteret og **15. oktober** for høstsemesteret.

Dersom kandidaten ikke ferdigstiller spesial-/spesialistarbeidet innen gjeldende frist for siste semester skal kandidaten innen samme frist søke Programutvalg for odontologiske fag om utsettelse. . Søknaden må støttes skriftlig av veileder. Den må beskrive hvor langt kandidaten er kommet med arbeidet og hva en forlengelse vil kreve av ekstra veiledning. Det kan gis en utsettelse på inntil 1 år.

Retningslinjer for vurdering av spesial-/spesialistarbeid:

- Intern komité: Programutvalget oppnevner en intern komité som skal bestå av minst 2 medlemmer. Oppnevningen gjøres etter anbefaling fra de aktuelle fagansvarlige for spesialistutdanningen. Ett av medlemmene må ha avlagt PhD-grad eller være godkjent spesialist. Det andre medlemmet må ha PhD-kompetanse. Komitéen må levere sin vurdering innen 4 uker etter innleveringsfristen for spesialistarbeidet. Er arbeidet underkjent til standard 2 (se nedenfor), vil studenten få anledning til å levere inn arbeidet for ny vurdering etter revisjon. Fristen for ny innlevering settes da til 2 uker etter at første vurdering er gitt studenten, for at studenten skal kunne ta spesialisteksamen inneværende semester.
- Intern komité vurderer innlevert spesialistarbeid til én av følgende tre standarder:
  1. Innlevert spesialistarbeid godkjennes, men eventuelle anbefalinger om endringer av mindre omfang kan gis.
  2. Spesialistarbeidet må korrigeres i tråd med komitéens tilbakemeldinger og må vurderes på nytt med utførte endringer for å kunne bli godkjent. For at et arbeid skal kunne vurderes til standard 2 må det være realistisk at spesialistarbeidet kan forbedres innen tidsfristen. Komitéen har direkte dialog med studenten i denne prosessen. Komitéen må motta revidert arbeid innen to uker etter første vurdering for å vurdere dette på nytt.
  3. Spesialistarbeidet er for mangelfullt til å bli godkjent, og komitéen mener at kandidaten trenger mer tid enn tildelte to uker for å forbedre arbeidet til et tilfredsstillende nivå. Spesialistarbeidet underkjennes. Komitéen skal gi anbefalinger om videre prosess.

§ 10 Vurderingsform

I spesial-/spesialistutdanningen skal det avlegges eksamen i de fastsatte kurs/emner i henhold til de vedtatte studieplanene som skissert i § 9 a)-c). Vurderingsformer i spesial-/spesialistutdanningen inkluderer skriftlige eksamener/prøver, kliniske vurderinger, muntlige vurderinger, læringsmappe og vurderingsmappe. Se "Regler for spesialistutdanning av tannleger" fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 05.02.2014, justert 13.01.2016 for utfyllende informasjon om generelle og seksjonsvise vilkår for vurdering.

§ 11 Karakterfastsetting og sensur

Gjennomført vurdering av kurs/ emner i spesial-/spesialistutdanningen blir vurdert til bestått/ikke bestått.

§ 12 Avsluttende eksamen

Kandidaten søker, via administrativ ansvarlig, Programutvalget for odontologiske fag om å få avlegge avsluttende eksamen. Som grunnlag for søknaden skal det vedlegges:

- 1) Oppdatert resultatoversikt der det fremgår at core curriculum er bestått.
- 2) Bekreftelse fra fagansvarlig/ ansvarlig for den aktuelle spesialistutdanningen om at kursdel b) og c) beskrevet i § 9 er bestått. I dette er det inkludert en godkjenning av den obligatoriske læringsmappen og vurderingsmappen.
- 3) Vurdering fra intern komité av spesialistarbeid der dette er vurdert som godkjent.

4) Eventuelt dokumentert fritak fra enkeltemner/ spesialistarbeid.

Når studenten tilfredsstillter kravene for å gå opp til avsluttende eksamen, oppnevner programutvalget, etter forslag fra fagseksjonen, eksamenskommisjon for kandidaten. Eksamenskommisjonen skal bestå av tre medlemmer:

- en ekstern sensor,
- et av medlemmene fra den interne komiteen som har vurdert kandidatens spesial-/spesialistarbeid
- en representant fra fagseksjonen/ ansvarlig for spesialistutdanningen i det aktuelle fagområdet som eksaminator.

Frist for innlevering av vurderingsmappen er tre uker før fastsatt eksamensdato.

For dobbeltkompetansekandidater gjelder ph.d. arbeidet som spesial-/spesialistarbeid.

Dobbelkompetansekandidater kan fremstille seg til avsluttende klinisk eksamen før ph.d arbeidet foreligger i endelig form. En av ph.d-artiklene skal da være vurdert og godkjent av en intern komité på lik linje med et spesialistarbeid.

Det er rom for å bli vurdert for avsluttende eksamen 2-to-ganger. Det er da et halvt års karenstid mellom de to eksamenstidspunktene. Dersom kandidaten blir vurdert til ikke bestått etter andre forsøk, anses spesialistutdanningen som avsluttet og ufullført.

§ 13 *Diplom*

Instituttet utsteder diplom til kandidaten og bekreftelse til Helsedirektoratet for gjennomført og bestått spesial-/spesialistutdanning. Kandidaten må selv søke Helsedirektoratet om godkjenning som spesialist, jfr. Forskrift om spesialistgodkjenning av helsepersonell ([LOV-1999-07-02-64-§51](#)). Som underlag for søknaden er et utstedt diplom samt bekreftelsen til Helsedirektoratet fra administrasjonen ved Institutt for klinisk odontologi om sensur og endelig spesialisteksamen, tilstrekkelig.

REVISJON AV STUDIEPLAN FOR SPESIALUTDANNING I KARIOLOGI

I lys av gjennomgangen av studieplanene ved samtlige 3-årige spesial- og spesialist-utdanningsløp ved Institutt for klinisk odontologi og redegjort for i sak nr. 16/18, fremkom det avvik fra kravet om 180 studiepoeng for samtlige utdanninger. De berørte fagområdene har på den bakgrunn gitt sine innspill om hvordan avvikene kunne innlemmes i vektingen av klinisk praksis og seminar, og endringene ble vedtatt på fullmakt av programutvalgsleder etter sak 16/18.

Ved seksjon for kariologi har det i januar 2019 blitt tatt opp en spesialkandidat i 50% løp som våren 2019 hovedsakelig vil konsentrere seg om den teoretiske delen av undervisningen. Ved gjennomgang av studieplanen ved spesialutdanning i kariologi, ble det klart at det også her var behov for en revisjon og en opprettelse av kliniske emner med vekting tilsvarende spesialistutdanningen ved andre fagområder. Spesialutdanning i kariologi har et krav om 180 studiepoeng.

Seksjon for kariologi ved professor Ann-Katrin Gerd Johansson har fremmet forslag til revidert studieplan for spesialutdanning i kariologi med opprettelse av 4 fagspesifikke, kliniske emnekoder.

Forslag til vedtak: *Programutvalget vedtar revidert studieplan for spesialutdanning i kariologi som skissert av fagseksjonen.*

Vedlegg:

- 8-1: Revidert studieplan for spesialutdanning i kariologi

STUDIEPLAN FOR KLINISK SPESIALUTDANNING I KARIOLOGI

Godkjent av Programutvalg for odontologiske fag ved

Det medisinsk-odontologiske fakultet juni 2009

Revidert januar 2019

Målsetning

Hovedmålet for spesialutdanningen er å gi kandidatene en bredt anlagt kompetanse slik at de er i stand til å planlegge og behandle pasienter med ulike kariologiske behandlingsbehov og basere sine behandlingsstrategier på en vitenskapelig og biologisk plattform. Den kliniske virksomheten skal ikke bygge på tilfeldige, ikke-vitenskapelige prosedyrer, men så langt det er dekning for det, på kontrollerte kliniske studier. Grundig kunnskap om biologiske effekter av ulike behandlingsformer basert blant annet på omfattende litteraturstudier er en viktig og nødvendig forutsetning for å kunne utføre en adekvat behandlingsplanlegging og gjennomføre eventuell terapi. For å kunne tilegne seg en slik kompetanse må kandidatene ha innsikt i vitenskapelig litteratur og kjennskap til ulike sentrale forskningsmetoder.

Spesialutdanningen i kariologi skal kvalifisere kandidatene til følgende oppgaver:

- Planlegge og behandle særlig kompliserte og uvanlige kariologiske kasus med vektlegging av helheten og ha god kunnskap i tilgrensende emner inkludert evaluering av utført terapi
- Konsulentvirksomhet og rådgiving i forbindelse med kariologisk tannbehandling
- Samarbeid med andre tannleger og annet (tann-)helsepersonell
- Medvirkning i grunn-, etter- og spesialutdanning av tannleger og hjelpepersonell
- Medvirkning i (klinisk) forskning innen kariologi
- Annen formidlingsvirksomhet innen kariologi
- Utdanningen skal danne et utgangspunkt for livslang læring innen emnet

Læringsmål

For å kunne utføre disse oppgavene må den som har gjennomgått sentralisert eller desentralisert spesialutdanning i kariologi ved Det medisinske fakultet ved Universitetet i Bergen være i stand til å:

Selvstendig og rutinert kunne utføre:

- Undersøkelse, diagnostikk, terapiplanlegging inkl. sekvens, behandling og prognosebedømming og profylakse av ulike kompliserte og uvanlige kariologiske tilfeller

Kandidaten må erverve spesiell kompetanse på områder innen de nedenfor nevnte fagdisiplinene som er særlig relevante for vurdering av kariologiske problemstillinger:

- Oral radiologi
- Oral kirurgi og oral medisin
- Endodontisk diagnostikk og behandling
- Periodontal diagnostikk og behandling
- Protetisk diagnostikk og behandling
- Profylakse
- Gerodontologi
- Pedodonti
- Odontofobi

De må også ha teoretisk kunnskap om eller ha hospitert ved relevante fagområder så som

- Allmenntilstander med mulige orale manifestasjoner
- Kjeveortopedisk behandling – indikasjoner

Kandidatene må i løpet av utdanningen erverve kunnskaper om samarbeid innenfor og utenfor tannhelsesystemet inklusive øvrig helse-, sykehus- og sykehjemstjeneste

- Samarbeid og samordning kreves med hele tannhelseteamet og dets ulike aktører

- Konsulentvirksomhet i forhold til allmennpraktiserende tannleger og tannpleiere og samarbeide med andre odontologiske spesialister skal vies oppmerksomhet.

Varighet

Utdanningen er et 3-årig program (fulltidsstudium – 36 timer pr. uke i 40 uker pr. år).

Utdanningen foregår i regi av Institutt for klinisk odontologi (IKO) ved UiB. For desentraliserte kandidater vil deler av den kliniske tjenesten i kariologi foregå på ekstern klinikk forutsatt at det kan tilbys et variert utvalg av egnede kasus og der behandlingen kan foregå under veiledning av kvalifisert personell. Avhengig av kandidatenes bakgrunn kan det dispenseres fra programmet slik det er beskrevet ovenfor. En individuell tilpasning må avklares for hver kandidat ved starten av utdanningsprogrammet. IKO har ansvar for å godkjenne veiledere.

Spesifiserte krav

Opptak:

1. Grunnutdanning

For å komme i betraktning kreves det at søkerne som et minimum, har norsk autorisasjon som tannlege, samt minst 2 års praksis som allmennpraktiserende tannlege i full stilling. Ved vurdering av søkere legges det vekt på kvalifiserende utdanning ut over grunnutdanning, klinisk praksis (allsidighet og varighet), vitenskapelig produksjon og annen faglig virksomhet.

Innhold i utdanningen

2. Teoretisk utdanning

a) Kjernekurs (Core Curriculum) 25 sp

Undervisningen arrangeres av Institutt for klinisk odontologi og samarbeidende institutt ved Det medisinske fakultet.

- Introduksjonsuke (ca. 20 timer):
- b) Innføring i bruk av Det medisinske fakultets bibliotek og deres systemer
- c) OPUS journalsystem
- d) Klinisk fotografering inkl. presentasjonsteknikk og pedagogikk
- e) Klinikkrutiner ved Spesialistklinikken

- Epidemiologi 6 sp
- Statistikk I 6 sp
- Klinisk farmakologi 2 sp
- Kurs i forskningsmetode 5 sp
- Oral biologi 4 sp
- Radiologi 2 sp

b) Obligatoriske støttkurs 24 sp

Undervisningen arrangeres av Institutt for klinisk odontologi og samarbeidende institutt ved Det medisinske fakultet.

- Hodets og halsens makroskopiske anatomi 4 sp
- Mikrobiologi, immunologi og virologi 8 sp
- Biomaterialer/toksikologi 4 sp
- Oral patologi 4 sp
- Generell patologi 4 sp

c) Fagspesifikk, tverrfaglig undervisning (totalt ca. 54 timer)

- Endodonti
- Gerodontologi
- Periodonti
- Oral kirurgi og oral medisin

- Kjeveortopedi
- Oral protetikk
- Fonetikk/ logopedi
- Ernæringslære
- Adferdsfag/ psykologi

d) Valgfrie støttekurs

- Statistikk II 3 sp
- Ledelse/ konflikthåndtering

e) Litteraturstudier

Selvstendig litteraturgjennomgang.

- Seminar 3 timer/uke foregår i hele 3-års perioden. Gjennomgang av litteratur innen samtlige områder av kariologi.
- Korte skriftlige oversikter blir utarbeidet og diskuteres på seminarene.

3. Klinisk utdanning

131 sp

- Lærertjeneste i kariologi (2 år i 20 % stilling). Tilsvarende hospitanttjeneste kan godkjennes. For å bli eksponert for et stort antall kasus med hensyn til behandlingsplanlegging og behandling, skal kandidatene undervise i klinikken for grunnutdanningen i odontologi (propedeutikk/kariologi/allmennodontologi). I tillegg skal kandidatene utarbeide og holde forelesninger, seminarer og demonstrasjoner for grunnutdanningen av tannlege- og tannpleierstudenter og annen helsepersonell.
- Pasientbehandling. Kandidatene arbeider med kliniske problemstillinger (pasientbehandling, klinisk lærertjeneste, kasusrelaterte litteraturgjennomganger) tilsvarende ca. 70% av arbeidstiden på ukebasis. Kandidatene skal i løpet av utdanningen behandle minst 70 avanserte og varierte kasus som skal inkludere alle de ulike hovedformene for kariologisk behandling. Behandlingen skal dokumenteres etter nærmere angitte retningslinjer i en læringsmappe. Pasientbehandlingen på så vel interne som eksterne klinikker skal foregå under veiledning av kvalifisert personell godkjent av IKO. Behandlingen skal dekke et vidt spekter av kariologiske problemstillinger og behandlingsstrategier. Foruten kvantitet i pasientbehandlingen, skal kandidaten gjøre detaljert greie for

behandling og oppfølging utført på minst 15 pasienter som er behandlet i utdanningsperioden. En vurderingsmappe med disse kasus legges frem ved eksamen.

- c) Samarbeid med andre innen tannhelseteamet. Det er en forutsetning at en del av de kasus som skal behandles i løpet av behandlingsperioden er samarbeidskasus med kandidater fra andre disipliner. Mange kasus er henvist til Odontologisk klinikk fra allmennpraktiserende tannleger for spesialistbehandling. Kandidatene vil få erfaring fra samarbeid med henvisende tannlege og evt. tannpleier ved remittering av pasienten i forbindelse med prognosebedømming og planlegging av videre oppfølging av pasientene. Det er også en forutsetning at kandidatene samarbeider med pasientens lege i aktuelle kasus. Kandidatene skal delta i samarbeid med andre fagområder.
- d) Den kliniske treningen og deltagelse på fagspesifikke seminarer vurderes semestervis etter følgende vektning:
- 1. semester: ODO-KP-SEM1 19 sp
  - 2. semester: ODO-KP-SEM2 17 sp
  - 3. semester: ODO-KP-SEM3K 24 sp
  - 4. semester: ODO-KP-SEM4K 24 sp
  - 5. semester: ODO-KP-SEM5K 23 sp
  - 6. semester/ spsialeksamen: ODO-KP-SEM6K 24 sp

4. Skriftlig arbeid

Kandidaten skal legge fram et skriftlig arbeid som skal være godkjent av ansvarlig organ for spesialistutdanningen på lærestedet (Programstyret for odontologi ved Det medisinsk-odontologiske fakultet ved UiB). Det skriftlige arbeid skal fortrinnsvis være relatert til spesialiteten det søkes godkjenning i og kan være et vitenskapelig arbeide basert på egen forskning, et kompilatorisk arbeid eller en særlig verdifull, dokumentert innsats av pedagogisk art. Hvis forfatteren ikke er førsteforfatter, må det gå frem hvilken del av arbeidet kandidaten har utført. Arbeidet skal være på et nivå som gjør det publiseringsverdig på nivå med fagartikler i Den norske tannlegeforenings tidende. Dersom en kandidat allerede har avlagt

doktoravhandling innen relevant fag, kan det innvilges fritak. Fritak på grunn av annet vitenskapelig arbeid kan innvilges etter søknad.

Annen fagkrets kan godkjennes etter søknad. Undervisningen vil vanligvis gis i form av korte kurs. Klinisk lærertjeneste (hospitering) i de respektive fag kan, etter nærmere bestemmelse og søknad til Programutvalget for odontologiske fag, helt eller delvis erstatte støttefagkursene.

5. Avsluttende eksamen

Det blir avholdt en avsluttende muntlig eksamen med hovedvekt på sentrale emner fra den teoretiske og praktisk-kliniske utdanningen.

Spesialisteksamen skal avlegges for en kommisjon på tre medlemmer oppnevnt av ansvarlig organ på lærestedet, hvorav ett medlem skal være eksternt.

6. Veiledere ved Fagområdet kariologi

Ved Seksjon for kariologi ved IKO vil følgende personer fungere som veiledere:

Ann-Katrin Johansson, professor, dr.odont

Mihaela Cuida Martinusen, førsteamanuensis, dr.odont

Anne-Christine Altenau, overtannlege

**OPPRETTELSE AV EMNET ODFLA9002
– KURS I FORLØPSANALYSE-
MED EMNEBESKRIVELSE**

Professor i medisinsk statistikk ved IKO, Stein Atle Lie, har over tid og i samarbeid med miljøet i medisinsk statistikk ved IGS, jobbet med et kurs i forløpsanalyse for postdoc- og PhD-kandidater ved det medisinske fakultet. Det har vist seg å være et behov for et kurs i avansert medisinsk statistikk, presisert ved forløpsanalyse, til denne ansattgruppen ved fakultetet. Lie påtar seg rollen som emneansvarlig, og studiepoeng og administrasjon av emnet tilfaller IKO. Undervisningen vil forøvrig foregå i samarbeid med IGS.

I henhold til «Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen» § 3.2 d) vedtas nye emner av fakultetet selv. Et eventuelt vedtak om godkjent emnebeskrivelse i dette forum, vil så bli forelagt fakultetet som deretter oppretter emnet etter søknad fra instiuttleder og emneansvarlig. Søknaden forfattes etter Programutvalgets anbefaling.

Forslag til vedtak: *Programutvalget vedtar emnebeskrivelsen av emnet ODFLA9002 som skissert av emneansvarlig prof. Stein Atle Lie og anbefaler at emnet opprettes som en del av IKOs studietilbud til postdoc- og PhD-kandidater ved hele Det medisinske fakultet.*

Vedlegg:

- 9-1: Emnebeskrivelse ODFLA9002

Mal for emnebeskrivingar ved Universitetet i Bergen

Ved Universitetet i Bergen skal studia vere organisert i studieprogram og emne. Eit studieprogram inkluderer fleire emne, som er omfatta av formell vurdering, og har studiepoeng knytt til seg som mål for omfanget av studentane sitt arbeid. Talet på studiepoeng for eit emne skal ordinært vere deleleg med 5, minste emneomfang skal ordinært vere 5 studiepoeng. Ei emnebeskriving er ein spesifikk plan for eitt av emna i eit studieprogram.

Studium ved UiB er regulerte gjennom *Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen* (Studieforskrifta), og gjennom nasjonale krav som ligg til grunn. For omtale av nasjonale krav, sjå rettleiing til søknad om oppretting av studieprogram, sjå søknadsskjema og rettleiingar på <http://www.uib.no/foransatte/88791/opprette-studier> UiB si *Handbok for kvalitetssikring av universitetsstudia* har eit eige kapittel om oppretting og nedlegging av studietilbod, med oversyn over fordeling av ansvar og oppgåver i arbeidet med å opprette nye studietilbod.

Om framside og struktur i malen

I tillegg til informasjonen i tabellen nedanfor, skal emnebeskrivinga innehalde følgjande informasjon: Dato for godkjenning, dato for eventuelle justeringar, namn på instans som har godkjent beskrivinga, dato for første evaluering og neste planlagde evaluering av emnet. Denne informasjonen skal stå på framsida. Framsidemal ligg sist i dette dokumentet.

Eventuelle forslag til tekst står i kursiv i kolonnen «Tekst». Rettleiing og nokre døme finst i kolonnen til høgre. Den må fjernast før emnebeskrivinga vert send til programstyre, institutt og fakultet. Kolonnen «Infotype» viser til kvar tekstane skal leggjast inn i Felles studentssystem (FS), som er eit studieadministrativt verktøy. Dei som har fagleg ansvar for å utvikle emnet, treng ikkje bry seg om infotypane.

Hugs å bruke engelsk der undervisningspråket er engelsk

Kategori	Infotype	Tekst
Emnekode		ODFLA9002
Namn på emnet, nynorsk		Kurs i forløpsanalyse
Namn på emnet, bokmål		Kurs i forløpsanalyse
Namn på emnet, engelsk		Course in event history analysis
Studiepoeng, omfang	EB_POENG	2 studiepoeng. Omfatter 4 heldagsseminarer a 6 timer
ECTS Credits		2 ECTS Credits. Comprises 4 full day's seminars, 6 hours each
Studienivå (studiesyklus)	EB_NIVA	Postdoc/ PhD
Level of Study		
Fulltid/deltid	EB_FULLDEL	Deltidsstudium
Full-time/Part-time		Part-time study
Undervisningspråk	EB_SPRAK	Engelsk
		English
Undervisningssemester	EB_UNDSEM	Hver 3. vår
Semester of Instruction		Every 3rd spring
Undervisningsstad	EB_UNDSTED	IA
Place of Instruction		NA

Mål og innhald

EB_INNHOLD

Overordnet mål:

Emnet skal gi en introduksjon til forløpsanalyser og gi en innføring i utvidede forløpsmodeller som competing risk analyse og multi-state modeller.

Objectives and Content

Innhold:

- Hazardfunksjoner og overlevelsesfunksjoner
- Kaplan-meier estimator
- Cox-regresjon
- Prinsipper for competing risk
- Fine&Gray regresjon
- Pseudo data i regresjonsmodeller
- Multi-state modeller
- Regresjonsmodeller
- Datastrukturer

Overall aim:

The course will give an introduction to event history analysis and focus on extended event history analyses, such as competing risk analysis and multi-state models.

Contents:

- Hazard function and survival function
- The Kaplan-Meier estimator
- Cox-regression
- Time dependent covariates
- The principle of competing risk
- Fine&Gray regression
- Multi-state data
- Data structures in extended event history analyses
- Pseudo data in event history analyses

<p>Læringsutbytte</p>	<p>EB_UTBYTTE</p>	<p><i>Studenten skal ved avsluttet emne ha følgende læringsutbytte:</i></p> <p>Kunnskap <i>Studenten</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • kan sette opp modeller og tilhørende datastrukturer for enkle og utvidede forløpsmodeller. <p>Ferdigheter <i>Studenten</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • kan sette opp datafiler og utføre noen analyser i programmene "Stata" og/eller "R". • forstår forskjellene, fordelene og ulempene med noen modeller. <p>Generell kompetanse <i>Studenten</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • forstår hvorledes prinsippene for utvidede forløpsanalyser er. • har et grunnlag for arbeid med utvidede forløpsdata. <p><i>At the end of the course, the student should have the following learning outcomes:</i></p> <p>Knowledge <i>The student</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Recognize complex event history data and set up data structures and models for extended event history analyses. <p>Skills <i>The student</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Arrange data files and perform some analyses in the statistical packages «R» or Stata. • Understand some pros and cons of different models. <p>General competence <i>The student</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Understand the general principles of extended event history analyses. • Have a basis for work on extended event history data.
------------------------------	-------------------	---

Krav til forkunnskaper Prerequisites	EB_KRAV	Kunnskaper i medisinsk statistikk tilsvarende MEDSTA, HELSTA eller MEDSTAT1A, samt en basis-kunnskap i minst ett av de to statistikkprogrammene «Stata» og «R» Knowledge in medical statistics equivalent to MEDSTA, HELSTA or MEDSTAT1A.
Tilrådde forkunnskaper Recommended prerequisites	EB_ANBKRAV	Generell kunnskap om forløpsanalyse på basalt nivå samt ferdigheter innen statistikkprogrampakken «R» eller «Stata». Basic knowledge in survival analyses in addition to knowledge in either «Stata» or «R».
Studiepoengsreduksjon	EB_SPREDUK	IA /NA
Krav til studierett	EB_STUDRET	IA/NA
Arbeids- og undervisningsformer	EB_ARBUND (Erstatter EB_UNDMETO)	Seminar og gruppeøvelser under veiledning Seminars and exercises under guidance.
Teaching and Learning Methods		

Obligatorisk undervisningsaktivitet Compulsory Assignments and Attendance	EB_OBLIGAT	Det er krav om 80% oppmøte til undervisningen for å kunne ta eksamen i emnet. Requirement of 80% attendance at the seminars to be entitled for assessment
Vurderingsformer Forms of Assessment	EB_VURDERI	<i>Hjemmeeksamen</i> <i>Home exam</i>
Hjelpemiddel til eksamen Examination Support Material	EB_HJELPEM	<i>Alle hjelpemidler er tillatt</i> <i>All support material allowed</i>
Karakterskala Grading Scale	EB_K-SKALA	Bestått/ ikke bestått Passed/ Not passed
Vurderingssemester Assessment Semester	EB_EKSSEM	Hver tredje vår Every 3rd spring

<p>Kontaktinformasjon Contact Information</p>	<p>EB_KONTAKT</p>	<p>Studierådgiver kan kontaktes her: Christine.kronenberger@uib.no Tlf 55 58 60 16</p> <p>Study counsellor can be contacted here: Christine.kronenberger@uib.no Phone: 55 58 60 16</p>
--	-------------------	--

Mal for forside til emnebeskrivingar ved UIB:

Emnebeskriving for Kurs i forløpsanalyse (Namn på emnet, nynorsk)

Kurs i forløpsanalyse (Navn på emnet,, bokmål)

Event history analysis (Name of the course, English)

Godkjenning:

Emnebeskrivinga er godkjend av (Fakultetet brukar nemningar for godkjenningsorgan i samsvar med eigen praksis.):

Programstyret for odontologiske fag: 22.02.19

Institutt for klinisk odontologi: 22.02.19

Det medisinske fakultet: (dd.mm.år)

Emnebeskrivinga vart justert: .....(dd.mm.år) av .....

Evaluering:

Emnet vart sist evaluert: .....(dd.mm.år)

Neste planlagde evaluering: .....(dd.mm.år)

**REVISJON AV STUDIEPLAN FOR SPESIALISTUTDANNING I
KJEVEORTOPEDI**

Etter en gjennomgang av studieplanene ved samtlige 3-årige spesialistutdanningsløp ved Institutt for klinisk odontologi i 2018, fremkom det avvik fra kravet om 180 studiepoeng for samtlige utdanninger. Avvikene antas akkumulert over tid ettersom enkelte tverrfaglige støttekurs ikke er formelt vektet undervisningsaktivitet og ved endringer i obligatoriske, teoretiske emner som inngår i kjernepensum. Vektingen har for øvrig ingen innvirkning på tildeling av spesialisttittel fra Helsedirektoratet.

For å tilfredsstillere Universitetet i Bergens krav om 180 studiepoeng for et 3-årig fulltidsstudium, var det nødvendig med en justering av vektingen av klinisk praksis og seminar for de angjeldende fagområdene, derav også kjeveortopedi. Justeringene ble vedtatt i sak 16/18.

Som en fortsettelse av dette arbeidet og i lys av et behov for å presisere fagspesifikke undervisningskrav, har leder ved seksjon for kjeveortopedi, prof. Keijo A. Luukko revidert studieplanen for spesialistutdanning i kjeveortopedi i omfattende grad.

Forslag til vedtak: *Programutvalget vedtar revisjon av studieplan for spesialistutdanning i kjeveortopedi som skissert av seksjonsleder, prof. Keijo A. Luukko.*

Vedlegg:

- 11-1: Revidert studieplan for spesialistutdanning i kjeveortopedi

STUDIEPLAN FOR KLINISK SPESIALISTUTDANNING I KJEVEORTOPEDI

*Godkjent av Det medisinsk-odontologiske fakultet juni 2009. Revidert 7. februar 2019,
vedtatt av Programutvalget for odontologiske fag i sak 12/19.*

Mål

Spesialistutdanningen i kjeveortopedi skal kvalifisere kandidater for følgende oppgaver:

- Diagnostisere og behandle alle former for malokklusjon som forekommer i befolkningen.
- Delta sammen med andre spesialister i behandlingen av alvorlige kjeve- og ansiktsanomalier som også inkluderer malokklusjon.
- Delta i tverrfaglig planlegging og behandling som krever kjeveortopedisk kompetanse.
- Være konsulenter for tannleger og i vurdering og diagnostisering av tannutviklings-, erupsjons og okklusjonsavvik.
- Analysere og evaluere ny kunnskap innen faget og delta i vitenskapelige undersøkelser.
- Gjennomføre etterutdanning av tannleger og tannhelsepersonell.

Læringsutbytte

Spesialisten skal kunne:

- Diagnostisere og vurdere bitt- og kjevestillingsfeil i forhold til pasientens utvikling, vekst og subjektive behov.
- Utarbeide en realistisk behandlingsplan i forståelse med pasient og eventuelle foresatte og henvisende tannlege.
- Behandle alle typer tannstillings-, bitt og kjevestillingsavvik.
- Delta i behandling av pasienter som krever interdisiplinær kompetanse som implantat-behandling, ortognatisk kirurgi og leppe-, kjeve-, ganespalte.
- Planlegge og gjennomføre undervisning og etterutdanning i kjeveortopedi.
- Gi råd til tannhelsepersonell vedrørende diagnostikk og kjeveortopedisk behandling.
- Kjenne regelverket for Folketrygdens refusjon i forbindelse med diagnostikk og behandling av kraniofasiale anomalier og malokklusjon.

Varighet

Utdanningen er et 3-årig fulltidsstudium (36 timer per uke i 40 uker over per år). Studiets innhold og omfang er tilpasset de krav som er beskrevet i «The Erasmus Project» (Eur J Orthod 1992; 14:85-94) modifisert. Det er satt en fraværsgrense på 10% uavhengig av årsak.

Innhold

1. Grunnutdanning

Avlagt norsk eller godkjent utenlandsk tannlegeeksamen. Godkjent autorisasjon i Norge og tilknytning til norsk odontologi. Opptak til studiet krever minimum 2 års erfaring fra allmenn praksis som tannlege i full stilling.

2. Teoretisk utdanning (37 sp)

Programutvalget ved Institutt for klinisk odontologi, Det medisinske fakultet, godkjenner de ulike kursene. Alle kurs gitt på videreutdanningsnivå ved universiteter og høyskoler kan godkjennes. Kurs som er gjennomført for mer enn 10 år siden blir ikke godkjent. Hensikten med kursdeltakelsen er å heve kandidatenes generelle kunnskapsnivå innen basale og kliniske fag, samt forberede dem til faglige diskusjoner og gjennomføring av eget skriftlig arbeid. Fakultetet

har en obligatorisk kurspakke (Core curriculum) som spesialistkandidatene må gjennomføre i løpet av utdanningen.

a) Kjernekurs (Core curriculum)

- Introduksjonsuke (ca. 20 timer):
  - Innføring i bruk av Det medisinske fakultets bibliotek og deres systemer
  - OPUS journalsystem
  - Klinisk fotografering
- Epidemiologi 6 sp
- Statistikk I 6 sp
- Kurs i forskningsmetode 5 sp
- Oral biologi 4 sp
- Radiologi 2 sp

b) Obligatoriske støttekurs

- Statistikk II 3 sp
- Embryologi 2 sp
- Odontologiske biomaterialer 3 sp
- Genetikk 2 sp
- Hodets og halsens makroskopiske anatomi 4 sp

c) Fagspesifikk, tverrfaglig undervisning (totalt ca. 30 timer)

- Endodonti m/ traumatologi
- Implantologi
- Oral kirurgi og oral medisin
- Oral protetikk
- Periodonti

d) Obligatoriske, fagspesifikke kurs

- Innføringskurs i behandlingsplanlegging/ behandlingsmetodikk og kjeveortopedisk apparatur m/ litteraturdelt, 187 timer. Utført arbeid blir evaluert og må være bestått for at semesteret skal bli vurdert som bestått.
- Tracing: 6 timer
- Leppe-, kjeve-, ganespaltebehandling
  - Seminar- og forelesningskurs m/ litteraturdelt. Eksterne forelesere, 20 timer.
- Ortognatisk kirurgi og kjeveortopedi. Seminar og forelesningsserie m/ litteraturdelt. Ekstern foreleser, 20 timer
- Kurs med inviterte interne og eksterne kursholdere. Innhold og omfang kan variere mellom ulike opptak, 21 forelesningstimer.
- Eksterne kurs/ kongressdeltagelse og lignende: gjennomsnittlig ett kurs hver termin/semester

e) Valgfrie støttekurs

Andre kurs kan godkjennes etter søknad.

f) Litteraturstudier/ seminarer

- I. I seminarene skal kandidatene delta aktivt med litteraturpresentasjoner under veiledning av ansvarlig lærer. Relevante fagartikler på området gis ut sammen med seminartemaene (se vedlegg).
- II. Selvstendige litteraturstudier

For alle litteraturstudiene (I og II) skal det utarbeides skriftlige oversikter (PowerPoint).

g) Kasusdiskusjoner/ behandlingsplanlegging/ behandlingsmetodikk

Seminarundervisning under veiledning: nye kasus blir diskutert med behandlingsplanlegging (nye kasus), behandlingsmetodikk og langtidsoppfølging (= veldokumenterte, behandlede kasus). All seminarundervisning, litteraturstudier og kasusdiskusjoner gjennomføres daglig mandag til torsdag under veiledning av spesialist, i til sammen 14 timer pr. uke.

h) Praksisadministrasjon/ trygderefusjon

Seminar og utplassering i praksis én uke i siste studieår.

3. Klinisk utdanning (143 sp)

Hensikten er å gi kandidatene tilstrekkelig praktisk trening i å stille diagnoser og utvikle forskjellige behandlingstilnærmelser innenfor kjeveortopedi.

All klinisk tjeneste må godkjennes av fagområdet før kandidaten kan framstille seg til eksamen.

- 1. semester: ODO-KP-SEM1: 19 sp
- 2. semester: ODO-KP-SEM2: 17 sp
- 3. semester: ODO-KP-SEM3E: 24 sp
- 4. semester: ODO-KP-SEM4E: 23 sp
- 5. semester: ODO-KP-SEM5E: 30 sp
- 6. semester/ spesialisteksamen: ODO-KP-SEM6E: 30 sp

Pasientbehandling:

Pasientbehandlingen under veiledning av erfaren spesialist foregår kontinuerlig gjennom hele studiet fra oktober i første semester til slutten av sjette semester. Pasientbehandlingen foregår daglig fra kl. 12.00 til 16.00, gjennomsnittlig 16 timer hver uke. Før og etter lange ferier er klinikken utvidet til 37,5 timer pr uke. Omfanget av pasientbehandling under veiledning er totalt ca. 2000 timer. I tillegg kommer tid til utarbeiding av pasientdokumentasjon og behandlingsplanlegging samt administrasjon av egne pasienter. Hver pasient dokumenteres med journal og journalnotater for hvert besøk, i tillegg til detaljerte analyser av røntgenbilder, modeller, foto, tracinger og andre nødvendige undersøkelser. Hvert behandlingstrinn dokumenteres med intraorale foto og om nødvendig med modeller. Kandidatene må vise rimelig omsorg og ansvar for sine pasienter og formidle behandlingsplan og oppfølging av

pasientene på en så pedagogisk måte som mulig, både til mindreårige pasienter og deres pårørende og til voksne pasienter, under hele studietiden. Et godt samarbeid med pasientene (og evt. pårørende) er en forutsetning for et godt behandlingsresultat. Kontinuitet i pasientbehandling og oppfølging av pasienter i aktiv behandlingsfase og kontrollpasienter er en forutsetning for at semesteret skal vurderes til bestått og at læringsmappen godkjennes.

De fleste behandlingsplaner presenteres og diskuteres i felles seminar, likeså diskuteres behandlingsprogresjon og behandlingsresultat.

Kandidatene har selv ansvar for å påse at tildelte pasienter får igangsatt nødvendig, aktiv behandling innen rimelighetens tid, at pasientene behandles med kontinuitet og at disse får den nødvendige oppfølging/ blir satt i et forsvarlig innkallingsregime, også utover egen studietid. Dette gjelder alle pasientkategorier inkludert kontrollpasienter. Alle pasienter (inkludert retensjonspasienter som er tildelt spesialistkandidat) må få regelmessige timeavtaler, minst 1 gang per måned. Unntak fra dette prinsippet gis kun dersom ansvarlig veileder godkjenner skriftlig, og med signatur, lengre tid mellom de ulike timeavtalene. Hvis spesialistkandidaten ikke påser at denne praksis følges, vil denne ikke få semesteret godkjent.

Kandidaten må presentere sin andel av klinisk-teoretiske artikler for sine medstudenter og veileder. Antall artikler som skal presenteres avhenger av hvor stort studiekull kandidaten tilhører. Det forventes at presentasjonen holder god standard og formidler dybdekunnskap av artikkelen i sin helhet.

Leppe/ kjeve/ ganespaltebehandling:

Spesialistkandidatene deltar to hele dager i hvert semester (totalt 8 dager), der de deltar praktisk og teoretisk i spalteteamets (kjeveortoped, logoped, plastisk kirurg, ØNH spesialist) evaluering av spaltepasienter. Slik får hver student anledning til å se ca.240 barn med leppe-, kjeve-, ganespalte samt delta i behandling av enkelte.

Ortognatisk kirurgi/ kjeveortopedi (1-2 operasjoner):

Kandidatene deltar i ortognatisk kirurgiske inngrep på egne pasienter.

Instruktørtjeneste:

Instruktørtjeneste i kjeveortopedi hvert semester helt studieløpet, med 10% stilling fra 4. semester. Tjenesten omfatter klinisk undervisning og veiledning av tannlege- og tannpleierstudenter og kvalifiseringskandidater i diagnostikk av malokklusjon, trygderegler, henvisningsrutiner og interseptiv behandling. I tillegg skal kandidatene delta i teoretisk undervisning av nevnte studentgrupper.

Evaluering:

- Semestervis evaluering av oppfylte læringsmål med tanke på den kliniske delen av utdanningen og progresjon. I denne evalueringen ligger en totalvurdering av kandidatens oppfølging av tildelte pasienter.
- Dersom forventet klinisk studieprogresjon for 1 semester ikke er oppfylt, forlenges studiet med tilsvarende 1 semester.

- Dersom 2 semestre vurderes til «ikke bestått», må kandidaten ta studiet på nytt (3 år).
- Dersom 3 semestre vurderes til «ikke bestått», bortfaller studieretten.
- *Midtveisevaluering:* I tråd med «Utfyllende reglement for spesialistutdanning i odontologi» ved UiB § 8 punkt 4, skal kandidatene, ved slutten av 4. semester, legge frem 10 egne kasus og eksamineres av Seksjonens veileder og ekstern sensor i sentrale kliniske og teoretiske emner. Evalueringen av ODO-KP-SEM4E må vurderes til «Bestått» for å kunne ta til med vurderingsemnet ODO-KP-SEM5E.

4. Spesialistoppgave

Hensikten med det skriftlige arbeidet er å øke kandidatenes forståelse for vitenskapelig arbeid og arbeidsmetoder og å oppøve evnen til selvkritikk.

Det vises til Det medisinske fakultets «Utfyllende reglement for spesialistutdanning i odontologi» § 9d) vedr. felles regler for skriftlig arbeid/ spesialistoppgave. For å kunne framstille seg for eksamen må spesialistoppgaven være avsluttet og godkjent av intern fagkomité oppnevnt av Programutvalget for odontologiske fag. Ekstern sensor skal ha oppgaven minimum 3 uker før eksamen.

Det skriftlige arbeidet skal fortrinnsvis være relatert til kjeveortopedi og kan være et vitenskapelig arbeid basert på egen forskning, et kompilatorisk arbeide eller en særlig verdifull, dokumentert innsats av pedagogisk art. Hvis kandidaten ikke er førsteforfatter, må det gå fram hvilken del av arbeidet kandidaten har utført. Arbeidet skal være på et nivå som gjør det publiseringsverdig. Dersom en kandidat allerede har avlagt doktoravhandling innen relevant fag, kan det innvilges fritak. Fritak på grunnlag av annet vitenskapelig arbeid kan innvilges etter søknad.

5. Læringsmappe

Alt arbeid i klinikken blir journalført og samles i en læringsmappe for hver student.

Læringsmappen skal inneholde minimum 130 kasus hvorav minimum 60 skal være nye pasienter.

Det vektlegges viktigheten av at kandidatene selv tar ansvar for egen læring og ser verdien i så stor behandlings- og vurderingsmengde som mulig. Kandidatene kan ikke nekte å behandle pasienter dersom fagseksjonen mener det er nødvendig å behandle flere pasienter enn minimumskravet for å oppnå det påkrevde læringsutbytte. Implisitt i dette ligger det et krav om å øke behandlingshastigheten gradvis i løpet av studietiden til tilfredsstillende spesialist nivå. For å kunne bruke pasient i læringsmappen og som eksamenskasus, må kandidaten ha behandlet pasienten aktivt selv (fra første konsultasjon/dokumentert besøk til avsluttet behandling).

6. Vurderingsmappe

Vurderingsmappen som legges fram til eksamen skal inneholde 10 ferdigbehandlede kasus som skal representere et bredt spekter av malokklusjoner og behandlingsstrategier av ulik vanskelighetsgrad, fortrinnsvis så høy som det lar seg gjøre. Kandidatene bør minst ha én voksen pasient blant sine eksamenskasus. Kasusene skal dokumenteres slik seksjon for kjeveortopedi har beskrevet og i samsvar med krav for spesialistgodkjennelse. Ekstern sensor skal ha vurderingsmappen i hende senest 3 uker før fastsatt eksamenstidspunkt.

7. Avsluttende eksamen

Etter at alle deler av utdanningen er gjennomført og godkjent, må alle kandidater fremstille seg til en avsluttende, muntlig eksamen der hver kandidat presenterer de 10 ferdigbehandlede kasus hvorpå denne eksamineres med utgangspunkt i disse.

Semesterplaner for spesialistutdanning i kjeveortopedi

Første semester (høst):

- Kjernekurs:
  - Introduksjonsuke, ca. 20. timer
  - Epidemiologi
  - Statistikk I (hvis mulig)
  - Oral radiologi I (hvis mulig)
- Fagspesifikke kurs (detaljert program ved seksjon for kjeveortopedi):
  - Simulatorkurs (typodont), 187 timer
  - Kurs i FACAD traceprogram (ekstern foreleser), 6 timer
  - Kurs i OPUS journalsystem, Ortholine Power Point, Adobe photoshop, 15 timer
- Fagspesifikke seminar:
  - Fast prejustert apparatur (spesifikasjoner, bracketplassering)
  - Behandlingsplanlegging og behandlingsprinsipper
  - Kefalometri, tracing
  - Kasusdiskusjoner, 130 timer
  - Introduksjon til leppe-kjeve-ganespaltebehandling, 2 timer
- Klinikk og undervisning, 16 timer per uke:
  - Oppstart av nye pasienter
  - Behandling av overførte pasienter med fast apparatur
  - Kontroll av overførte retensjonspasienter
  - Leppe-kjeve-ganespalte praktisk deltagelse, 2 dager 15 timer
  - Lærer- og undervisningstjeneste: 3 timer per uke
  - **Absolutte krav: Bestått studieprogresjon, ODO-KP-SEM1, i henhold til studieplan**

Andre semester (vår):

- Kjernekurs:
  - Forskningsmetode
  - Oral biologi (hvis mulig)
- Obligatoriske støttekurs:
  - Hodets- og halsens makroskopiske anatomi (hvis mulig)
  - Statistikk II (hvis mulig)
- Eksterne kurs:
  - Videoseminar m/ prof. B. Zachrisson (tverrfaglig behandling protetik/kjeveortopedi, retensjon, stabilitet), 10 timer
  - Kurs NKF, 10 timer
- Fagspesifikke seminar (14 timer per uke, 216 timer totalt)
  - Behandlingsplanlegging og kasusdiskusjoner
  - Kefalometri

- Okklusjonsutvikling
- Tannerupsjon, infraokklusjon, ektopisk erupsjon
- Klinik og undervisning, 16 timer per uke: 30 timer i ca. uke 25)
  - Oppstart av nye pasienter med fast apparatur
  - Retensjonspasienter
  - Leppe-kjeve-ganespalte, praktisk deltagelse (15 timer)
  - Lærer- og undervisning tjeneste: 3 timer per uke, totalt 66 timer
  - **Absolutte krav: Bestått studieprogresjon, ODO-KP-SEM2, i henhold til studieplan**

Tredje semester (høst):

- Obligatoriske støttekurs:
  - Biomaterialer
  - Genetikk
- Eksterne kurs, 15 timer
- Fagspesifikke seminar (14 timer per uke, 252 timer totalt)
  - Okklusjonsutvikling
  - Kraniofacial vekst og utvikling
  - Funksjonskjeveortopedisk apparatur
  - Ekstraorale krefter/ biomekanikk
  - Angle Cl. II malokklusjoner
  - Angle Cl. III malokklusjoner
  - Kasusdiskusjoner/ behandlingsoppfølging
- Klinik og undervisning, 16 timer per uke, 30 timer i ca. uke 51, totalt 290 timer
  - Leppe-kjeve-ganespalte, praktisk deltagelse (16 timer)
  - Lærer- og undervisning tjeneste: 3 timer per uke, totalt 66 timer
  - **Absolutte krav: Bestått studieprogresjon, ODO-KP-SEM3E, i henhold til studieplan**

Fjerde semester (vår):

- Obligatoriske støttekurs:
  - Embryologi
  - Implantologi-seminarer
  - Periodonti
  - Protetikk, implantologi
  - Endodonti m/ traumatologi
- Eksterne kurs, ca. 15 timer
- Fagspesifikke seminar (14 timer per uke, 308 timer totalt)
  - Malokklusjonenes epidemiologi og etiologi
  - Biomekanikk
  - Transversale okklusjonsavvik

- Vertikale okklusjonsavvik
- Angle Cl. III malokklusjoner forts.
- Ekstraksjon/ ikke ekstraksjon
- Kasusdiskusjoner/ behandlingsfremdrift
- Klinik og undervisning, 16 timer per uke, 30 timer i uke 25, totalt 360 timer
  - Leppe-kjeve-ganespalte (15 timer)
  - Lærer- og undervisning tjeneste: 3 timer per uke, totalt 66 timer
  - **Absolutte krav: Bestått midtveisevaluering, ODO-KP-SEM4E, i henhold til studieplan**

Femte semester (høst):

- Obligatoriske støttekurs
  - Oral kirurgi og oral medisin
- Fagspesifikke kurs
  - Leppe-kjeve-ganespalte, v/ ekstern foreleser, 20 timer
  - Ortognatisk kirurgi v/ ekstern foreleser, 20 timer
- Eksterne kurs, ca. 15 timer
- Fagspesifikke/ kliniske seminarer (14 timer per uke, 200 timer totalt)
  - Impakterte tenner
  - Vevsreaksjon
  - Skadevirkning av kjeveortopedisk behandling
  - Stabilitet og tilbakefall
  - TMJ og kjeveortopedisk behandling
  - Kasusdiskusjoner
- Klinik og undervisning, 16 timer per uke, 30 timer i uke 51, totalt 290 timer
  - Leppe-kjeve-ganespalte, praktisk deltagelse (15 timer)
  - Lærer- og undervisning tjeneste: 3 timer per uke, totalt 66 timer
  - **Absolutte krav: Bestått studieprogresjon, ODO-KP-SEM5E, i henhold til studieplan**

Sjette semester (vår):

- Spesialistoppgave
- Fagspesifikke kurs, 37 timer
  - Trygderegler
  - Praksisadministrasjon
- Klinik og undervisning, 16 timer per uke, totalt 352 timer
  - Leppe-kjeve-ganespalte, praktisk deltagelse (15 timer)
  - Lærer- og undervisning tjeneste: 3 timer per uke, totalt 66 timer
  - **Absolutte krav: Bestått avsluttende spesialisteksamen, ODO-KP-SEM6E**
- Evt. Kongressdeltagelse med evt. posterpresentasjon (f.eks. EOS eller NOS)

Programutvalg for medisin
Programutvalg for odontologiske fag
Programutvalg for farmasi
Programutvalg for ernæring

Referanse

2018/9949-EIDA

Dato

08.02.2019

Rådgivere til vurdering av utenlandsk helseutdanning for norsk autorisasjon

Fakultetet har mottatt henvendelser fra Helsedirektoratet om å stille med fagpersoner som kan fungere som rådgivere for direktoratet i saker som innebærer vurdering av utenlandske helseutdanninger for norsk autorisasjon. Det er bedt om rådgivere innen medisin, odontologi, ernæringsfysiologi og farmasi.

Det er avklart at fagpersoner som er villige til å påta seg en rådgiverrolle for Helsedirektoratet honoreres med 1020,- pr. medgåtte time. Se ellers mail til avtale i vedlegg 1 for øvrige betingelser.

Forventet arbeidsomfang og antall saker for de ulike utdanningene varierer. Nærmere informasjon for den enkelte utdanning finnes i vedlegg 2.

Vi ber programutvalgene om å foreslå og forespørre fagpersoner fra aktuelle miljø om å gå inn i en slik rolle etter de betingelsene som er foreslått. Det er ikke stilt særskilte krav til kompetanse, men det må være faglig kyndige personer som kjenner innholdet og læringskravene i den norske utdanningen godt, og gjennom dette har kompetanse til å vurdere det samme i utenlandske utdanninger.

For farmasi er det bedt om rådgivningstjenester for autorisasjon som både provisor- og reseptarfarmasøyt. Vi ber om at Programutvalg for farmasi vurderer hvorvidt våre fagmiljø kan inneha en slik funksjon for reseptarautorisasjon, da UiB i dag ikke tilbyr utdanning som korresponderer med denne.

Instituttlederne er orientert om behovet i møte med fakultetsledelsen.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Vennlig hilsen

Steinar Hunskår
prodekan for utdanning

Ørjan Leren
seksjonssjef

Kopi: Instituttene ved Det medisinske fakultet

Vedlegg:

1. Mal for avtale om faglig rådgivning
2. Redegjørelse fra Helsedirektoratet

Avtale om faglig råd – Vurdering av utenlandsk utdanning i **[utdanning]**

Avtale om:	Faglig råd i vurdering av utenlandsk utdanning
Oppdragsgiver:	Helsedirektoratet – Divisjon Kompetanse og personell
Leverandør:	[Universitet/høyskole, institutt eller liknande]
Periode:	Løpende

Innhold

1.	Oppdragets art.....	4
2.	Rettsgrunnlaget.....	4
2.1	Helsepersonelloven.....	4
2.2	Forskrift om autorisasjon, lisens og spesialistgodkjenning for helsepersonell med yrkeskvalifikasjoner fra andre EØS-land eller fra Sveits (EØS-forskriften).....	4
2.3	Forvaltningsloven.....	4
3.	Rågivers rolle og plikter.....	5
3.1	Generelt	5
3.2	Habilitet	5
3.3	Taushetsplikt	5
4.	Dokumentasjon som grunnlag for vurderingene.....	6
4.1	Søkerens utdanning og eventuelle yrkeserfaring	6
4.2	Norsk utdanning.....	6
5.	Sammenligningen av norsk utdanning og søkerens utdanning m.m.	7
6.	Vederlag og betalingsbetingelser	7
6.1	Vederlag.....	7
6.2	Fakturering.....	8
7.	avtalens varighet og oppsigelse.....	8

Avtale om levering av faglige råd

Avtale om
faglige råd til bruk i behandling av søknad om autorisasjon som [yrke] i Norge

er inngått mellom:

[Universitet/høyskole, institutt eller lignende]
(heretter kalt Rådgiver)
og

Helsedirektoratet, Divisjon for Kompetanse og personell
(heretter kalt Oppdragsgiver)

Oslo,

[20xx]

Oslo,

[20xx]

Helsedirektoratet

[Navn leverandør]

Anne Farseth

[Representant med signaturfullmakt]

_____
Oppdragsgivers underskrift

_____
Rådgivers underskrift

Avtalen undertegnes i to eksemplarer, ett til hver part.

Henvendelser

Alle henvendelser vedrørende denne avtalen rettes til:

Hos Oppdragsgiver:

Hos Rådgiver:

Navn: Anne Farseth

Navn:

Stilling: Avdelingsdirektør

Stilling:

Telefon: 21529738 / 21529700

Telefon:

E-post:

anne.farseth@helsedirektoratet.no

E-post:

1. OPPDRAGETS ART

Rådgiver skal avgi utdanningsfaglig råd til Oppdragsgiver i forbindelse med behandling av søknader om autorisasjon/lisens som [yrke].

Det faglige rådet skal gi informasjon om utdanningens innhold og hvilke yrkeskvalifikasjoner den gir innenfor det aktuelle yrket i Norge.

Bistanden kan i noen grad også gjelde generelle faglige råd med relevans for saker om autorisasjon og lisens.

Oppdraget omfatter utdanninger fra både i og utenfor EU/EØS.

Oppdragsgiver sender bestilling til Rådgiver for hver sak som Oppdragsgiver ønsker å få et faglig råd om, med spesifisering av saksnummer, søkerens navn og fødselsdato og utdanningsland.

2.RETTSGRUNNLAGET

2.1 HELSEPERSONELLOVEN

Retten til autorisasjon er regulert i helsepersonelloven § 48 a.

I en del saker er faglig råd fra norske læresteder nødvendig for å kunne vurdere en utenlandsk utdanning. Det er også lagt til grunn i forarbeidene til helsepersonelloven (proposisjon 99 L 2014-2015) at autorisasjonsmyndighetene kan be om sakkyndig råd fra utdanningssektoren dersom det er tvil om hvordan en utenlandsk utdanning skal vurderes.

2.2 FORSKRIFT OM AUTORISASJON, LISENS OG SPESIALISTGODKJENNING FOR HELSEPERSONELL MED YRKESKVALIFIKASJONER FRA ANDRE EØS-LAND ELLER FRA SVEITS (EØS-FORSKRIFTEN)

For søkere med utdanning fra EØS-området gjelder særskilte vilkår for rett til autorisasjon.

Vilkårene er regulert i forskrift om autorisasjon, lisens og spesialistgodkjenning for helsepersonell med yrkeskvalifikasjoner fra andre EØS-land eller fra Sveits. Forskriften implementerer EUs yrkeskvalifikasjonsdirektiv.

2.3 FORVALTNINGSLOVEN

Oppdragsgiver er forpliktet til å opplyse saken så godt som mulig før vedtak fattes, jf. forvaltningsloven § 17. Det utdanningsfaglige rådet skal bidra til å opplyse saken.

Forvaltningsloven §§ 24-25 krever at offentlig forvaltning skal begrunne vedtaket hvis søknaden ikke innvilges fullt ut. Det er derfor viktig at det faglige rådet konkret beskriver søkerens utdanningens innhold og de yrkeskvalifikasjoner som det kan legges til grunn at den gir, og en sammenligning med de ferdighets- og kompetansekrav som stilles for å utøve det aktuelle yrket i Norge.

Se avtalens punkt 5 om nærmere innholds krav til faglige råd.

3. RÅDGIVERS ROLLE OG PLIKTER

3.1 GENERELT

Bistanden skal gjennomføres i samsvar med avtalen, og skal utføres profesjonelt, effektivt og med høy faglig standard.

All kommunikasjon med søkeren skal skje ved Oppdragsgiver.

Faglige råd skal avgis innen 6 uker fra Helsedirektoratets bestilling er kommet frem til Rådgiver og under forutsetning av at dokumentasjonen omtalt i avtalens punkt 4.1 foreligger.

Henvendelser fra Oppdragsgiver skal besvares uten ugrunnet opphold. Det samme gjelder henvendelser fra Rådgiver.

Rådgiver skal så snart som mulig varsle om forhold som er av betydning for gjennomføring av avtalen, herunder dersom det er behov for å bruke lenger tid på å avgis faglig råd. Rådgiver må varsle Oppdragsgiver dersom det viser seg at et råd ikke kan avgis innen 6 uker, og samtidig angi hvor lang forsinkelsen kan forventes å være.

3.2 HABILITET

Rådgiver må vurdere om det foreligger forhold i de aktuelle sakene som gjør at en ansatt hos Rådgiver, og som har bidrar til avgivelsen av faglig råd, er inhabil i den aktuelle saken, jf. forvaltningsloven §§ 6 og 10.

3.3 TAUSHETSPLIKT

Informasjon om søkerens personlige forhold som partene blir kjent med i forbindelse med gjennomføringen av avtalen skal behandles konfidensielt og i tråd med forvaltningslovens bestemmelser om taushetsplikt, jf. forvaltningsloven §§ 13 flg.

Rådgiver skal påse at navn på saksbehandler hos Rådgiver ikke fremgår av det faglige rådet. Oppdragsgiver skal for øvrig ikke opplyse til søker hvem som er saksbehandler hos Rådgiver.

4.DOKUMENTASJON SOM GRUNNLAG FOR VURDERINGENE

4.1 SØKERENS UTDANNING OG EVENTUELLE YRKESERFARING

Oppdragsgiver vil kreve fremlagt følgende dokumentasjon fra søkeren:

- fullstendige eksamensdokumenter (vitnemål, diplom, transcript),
- relevante fagplaner med emnebeskrivelser, undervisningsformer, totale omfang av utdanning, og omfanget av delemner og enkeltemner)
- dokumentasjon på hovedoppgave
- dokumentasjon på yrkespraksis

Oppdragsgiver sørger for at all ovennevnte dokumentasjon fra søker foreligger i saken før den oversendes til Rådgiver.

Rådgiver vurderer den utenlandske utdanningen på grunnlag av den oversendte dokumentasjonen.

Dersom Rådgiver finner at søkerens innsendte dokumentasjon er for mangelfull /ikke er tilstrekkelig detaljert til å gjøre en tilstrekkelig begrunnet utdanningsfaglig vurdering så skal dette så snart som mulig meddeles til Oppdragsgiver. Rådgiver skal så presist som mulig angi hvilken dokumentasjon som mangler. Oppdragsgiver vil oppfordre søker til så snart som mulig å fremskaffe den dokumentasjonen som mangler innen en fastsatt frist, og oversende dette til Rådgiver.

Dersom søkeren ikke sender inn den etterspurte (tilleggs-)dokumentasjonen til fastsatt frist, kan Oppdragsgiver likevel be om en utdanningsfaglig vurdering basert på det søkeren har fremlagt. Rådgiver avgir da et faglig råd med vurdering av de deler av utdanningen og yrkeserfaringen Rådgiver finner er sannsynliggjort (alminnelig sannsynlighetsovervekt). Rådgiver skal også avgi kommentarer til de øvrige deler av utdanningen/yrkeserfaringen der dokumentasjonen er for uklar eller fraværende til å sannsynliggjøre innholdet av søkerens utdanning og yrkeskvalifikasjoner og en sammenligning opp mot den norske utdanningen.

4.2 NORSK UTDANNING

Kravene til omfang av og innhold i den enkelte utdanning på høgskole- og universitetsnivå fremgår av enten av rammeplan med tilhørende forskrift for den enkelte utdanning, jf. lov om universiteter og høgskoler § 3-2, eller av lærestedets undervisningsplaner.

Det er de til enhver tid gjeldende krav til norsk akkreditert utdanning som er relevant sammenligningsgrunnlag i saker om godkjenning av utenlandsk utdanning.

I den utdanningsfaglige vurderingen skal det, dersom lærestedenes undervisningsplaner avviker fra hverandre, legges til grunn de minst omfattende hoveddelene av undervisningsplanene til grunn som et minstekrav, så lenge som disse oppfyller minstekravene i EU direktiv 2005/36/EC for "harmoniserte utdanninger". I rådet skal det fremgå hvilke ramme- eller undervisningsplaner som er tatt i betraktning og hvilket omfang av teori og praksis som er lagt til grunn som minstekravet i norsk utdanning.

5.SAMMENLIGNINGEN AV NORSK UTDANNING OG SØKERENS UTDANNING M.M.

Rådet skal være begrunnet på en slik måte at Oppdragsgiver kan oppfylle sin begrunnelsesplikt etter forvaltningsloven §§ 24-25, se avtalen punkt 2.3.

Rådet skal inneholde følgende punkter:

- hvilke fag i søkerens utdanning som er funnet relevante (teoretiske og praktiske fag) sammenlignet med den norske utdanningen, og hvilke fag som ikke er funnet relevante
- omfanget av (omregnet til studiepoeng/ECTS) relevante fag (teoretiske og praktiske) i søkerens utdanning
- antatt akademiske nivå for de enkelte delene av utdanningen
- avviket i innhold, omfang, dybde i søkerens utdanning sammenliknet med den norske utdanningen

Dersom omfanget av søkerens utdanning er angitt i credits skal Rådgiver foreta beregning, ut i fra en omregningsnøkkel, av hva disse tilsvarer i studiepoeng/ECTS. Rådgiver skal beskrive og begrunne den omregningsnøkkelen som er benyttet, f.eks. ved å vise til opplysninger om verdien av 1 credit i Diploma supplement.

Rådgiver skal avslutningsvis gi en vurdering av hvilke yrkeskvalifikasjoner søkeren har dokumentert på bakgrunn av utdanningen, og i hvilken grad den gir søkeren tilstrekkelig kunnskap og ferdigheter til å utføre det aktuelle yrket på selvstendig måte i Norge.

Rådgiver skal vurdere, begrunne og angi på hvilken måte (på hvilke betingelser) avvik i søkerens utdanning kan kompenseres ved:

- yrkeserfaring (veiledet praksis)
- videre-/etterutdanning
- eventuelt ved opptak på norsk grunnutdanning med fritak fra enkelte fag

Det er Oppdragsgiver som autorisasjonsmyndighet som fatter den endelige avgjørelsen av om den utenlandske utdanningen oppfyller vilkårene for autorisasjon og lisens.

6.VEDERLAG OG BETALINGSBETINGELSER

6.1 VEDERLAG

Vederlag for Bistanden er avtalt som følger:

Timepris

	Valuta	Beløp	
Pris per medgått time	NOK	1020,-	

Godtgjøringen dekker alle rådgivers kostnader knyttet til oppdraget.

Det legges til grunn at det ikke er behov for å bruke mer enn 10 timer per sak. Hvis rådgivning i den enkelte sak krever mer enn 10 timers arbeid skal ny ramme for timeforbruk på denne saken avtales særskilt med Kunden.

6.2 FAKTURERING

Fakturering skjer etterskuddsvis, og skal gjelde samlet beløp pr halvår.

Rådgivers fakturaer skal spesifiseres og dokumenteres slik at de kan kontrolleres av Oppdragsgiver. Alle fakturaer for løpende timer skal være vedlagt og skal inneholde navn på søker, saksnummer og antall påløpte timer per søknad.

Betaling skjer i henhold til faktura per 30 (tretti) kalenderdager.

Fakturaadresse:

Helsedirektoratet
Fakturamottak DFØ
Postboks 4724, Torgard
7468 Trondheim

E-faktura: EHF-format
Organisasjonsnummer: 983 544 622

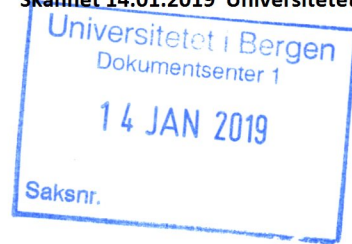
Faktura skal merkes med:

- 1220[xxxx]
- Helsedirektoratets saksnummer for de aktuelle enkeltsakene
- Navn og fødselsdato for den aktuelle søkeren

7.AVTALENS VARIGHET OG OPPSIGELSE

Avtalen gjelder fra [xx.xx.xxxx] og er løpende.

Avtalen kan sies opp av hver av partene på ethvert tidspunkt. Oppsigelsen gjelder fra det tidspunkt den er kommet frem til den andre avtaleparten. Saker som er mottatt av Rådgiver ferdigbehandles og faktureres.

Universitetet i Bergen - Det medisinske fakultet
Postboks 7804
5020 BERGENDeres ref.: 2018/9949-EIDA
Vår ref.: 18/25635-18
Saksbehandler: Vigdis Elise Mork
Dato: 08.01.2019

Informasjon om antatt arbeidsomfang for faglig rådgiver

Helsedirektoratet viser til korrespondanse med Universitetet i Bergen om avtale om utdanningsfaglig vurdering av utenlandsk utdanning i saker om autorisering av helsepersonell, senest brev fra UiB av 13.12.2018.

Helsedirektoratet setter pris på at UiB ved medisinsk fakultet er villig til å inngå rådgiveravtale for medisindanning, og at fakultetet vil undersøke mulighetene for tilsvarende avtale for utdanning innen odontologi, farmasi og klinisk ernæringsfysiologi. Vårt behov gjelder **særlig** odontologi og klinisk ernæringsfysiologi. For utdanning innen farmasi har vi nå inngått avtale med Nord Universitet og Universitetet i Tromsø, og anser behovet bedre dekket opp på dette.

UiB har bedt om antatt arbeidsomfang for saker som skal oversendes til faglig rådgiver. Følgende vurderinger omfatter de ulike utdanningene:

Medisin

Helsedirektoratet har her behov for faglig rådgiver i enkelte særlig krevende saker. De fleste av disse sakene gjelder utdanning fra Syria og Serbia. Det er mest aktuelt å be om faglig råd for utdanning fra land med lavt søkertall. Vi anslår at arbeidsomfanget per sak ligger på ca. 10 timer. Omfang av saker per år: 15-20 saker.

Odontologi

For tannlegeutdanninger er det stort behov for relativt detaljerte råd med gode beskrivelser av innholdet i den utenlandske utdanningen og en sammenlikning opp mot den norske odontologiutdanningen, slik at rådet egner seg for gjenbruk i vurdering av tilsvarende utdanning. De største søkergruppene gjelder de med utdanning fra Serbia og omegn, Midtøsten, Pakistan, India. Saker fra Sør-Amerika er få i antall, men relativt krevende å vurdere med mye utdanningsdokumentasjon. Vi anslår at arbeidsomfanget normalt sett ligger på ca. 10 timer per sak, men for de mest krevende sakene kan arbeidsomfanget være vesentlig større her med inntil 15 timer. Omfang av saker per år: 8-10 saker.

Klinisk ernæringsfysiologi

Helsedirektoratet har et lavt antall søknader innen klinisk ernæringsfysiologi, omtrent 10-15 saker per år. Mange av søknadene vi får inn har en kombinasjon av norsk og utenlandsk

Helsedirektoratet

Avdeling autorisasjon

Vigdis Elise Mork, tlf.: +4790245973

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Vitaminveien 4, Oslo • Tlf.: 810 20 050

Faks: 24 16 30 01 • Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

utdanning, særlig da innenfor Europa. Flere har utdanning som har emner innen ernæring, men mange har en utdanningsprofil med noe annen innretning. Det er behov for relativt detaljerte råd med gode beskrivelser av innholdet i den utenlandske utdanningen og en sammenlikning opp mot den norske, slik at rådet egner seg for gjenbruk i vurdering av tilsvarende utdanning. Antatt tidsbruk vil nok variere, men de aller fleste søknadene vi har fått inn er godt dokumentert og oversiktlige og tidsbruk her anslås mellom 5- 10 timer per sak. Omfang av saker per år: 5-7 saker.

Farmasi

Vårt behov for faglig råd gjelder særlig utdanninger fra Filippinene, Thailand, Kenya, Egypt, Syria, Russland, Korea, Tyrkia, Sudan, Det palestinske området, Etiopia.

Vi antar at for det for komplekse saker med mye dokumentasjon på masternivå, vil kunne ta ca. 10 timer per sak. På bachelornivå antar vi at det vil ta noe mindre tid.

Vi anslår at vi får inn mellom 10-20 søknader om godkjenning av farmasiutdanning på bachelornivå og det samme på masternivå i løpet av året (henholdsvis reseptar- og provisorfarmasøyt), totalt sett 20-40 saker i året.

Vennlig hilsen

Cathrine Lien Jensen e.f.
seniorrådgiver

Vigdis Elise Mork
Seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

Institutt for biomedisin
Institutt for global helse og samfunnsmedisin
Klinisk institutt 2
Klinisk institutt 1
Institutt for klinisk odontologi
Programutvalgene
Medisinsk fagutvalg (MFU)
Medisinsk studentutvalg (MEDSU)

Referanse

2018/13747-EIDA

Dato

11.12.2018

Høring: Prosedyrer for eksamener ved medisinstudiet (Medisin 2015)

Med innføringen av studieplanen Medisin 2015 gjennomgikk fakultetet en rekke større endringer i driften av medisinstudiet. Den gamle planen var bygget opp tradisjonelt, med små til mellomstore emner fokusert mot medisinske fagområder. Medisin 2015 er bygget opp rundt store semesteremner, der flere fagområder skal integreres innenfor samme semester.

Dette har blant annet fått konsekvenser for avvikling av eksamen, og det oppleves forskjeller i hvordan semestereksamenene i medisinstudiet er bygget opp. Det er ulike innfallsvinkler til scoring, strykgrenser, sammensetning av oppgaver, pedagogikk og bruk av selvstendige deleksamener for det enkelte fagområde.

Programutvalg for medisin (PUM) nedsatte i 2016 noen grunnleggende retningslinjer for semestereksamener, men det oppleves et fortsatt behov for samordning mellom semestrene. Spesielt studentene, som må forholde seg til en mengde ulike ordninger i løpet av studiet, har etterlyst mer forutsigbarhet.

Enhet for læring (EFL) ved fakultetet har derfor, på oppdrag fra prodekan, utarbeidet et forslag til prosedyrer for eksamener i Medisin 2015. Dette dokumentet sendes nå på høring til instituttene, programutvalgene og fagutvalg/studentutvalg.

Dokumentet er først og fremst skrevet fra et faglig-pedagogisk ståsted, og omtaler i liten grad administrative rutiner. Det pekes på utfordringer, og fremlegges forslag til felles kriterier mellom semestrene. I tillegg foreslås det å nedsette en egen ressursgruppe for

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Det medisinske fakultet
Telefon 55582086
post@med.uib.no

Postadresse
Postboks 7804
5020 Bergen

Besøksadresse
Haukelandsveien 28
Bergen

Saksbehandler
Eirik Dalheim
55586429

eksamensavvikling på fakultetsnivå, kalt FREM, som skal utøve kvalitetssikring av eksamener etter pedagogiske prinsipp og de foreslåtte kriteriene.

Fakultetet ber spesielt miljøer som har eksamenselementer i medisinstudiet om å gi tilbakemelding på dokumentet, i tillegg til PUM og Medisinsk fagutvalg. Vi er også interessert i at øvrige mottakere gir tilbakemelding på om dette kan være en type dokument som er aktuelt for andre miljøer.

Vi ber om at høringsinnspill sendes fakultetet innen **15. februar 2019**.

Vennlig hilsen

Steinar Hunskår
prodekan for utdanning

Ørjan Leren
seksjonssjef

Vedlegg

- Prosedyrer for eksamener ved medisinstudiet (Medisin 2015), 7 sider

Institutt for klinisk odontologi
Institutt for biomedisin
Institutt for global helse og samfunnsmedisin
Klinisk institutt 1
Klinisk institutt 2

Programutvalgene ved MED

Medisinsk studentutvalg (MEDSU)

Referanse

2019/2426-MADA

Dato

14.02.2019

Utdanningspriser ved Det medisinske fakultet 2019 – utlysning

I tråd med fakultetets *Handlingsplan for utdanning* har det siden 2011 blitt delt ut tre utdanningspriser ved MED: Studiekvalitetsprisen, Undervisningsprisen og Pris for internasjonalisering i studiene. Fakultetet lyser nå ut alle de tre utdanningsprisene for 2019.

Studiekvalitetsprisen (100.000 kroner) skal stimulere og belønne gode tiltak innen studiekvalitet i fakultetets fagmiljøer. Overføringsverdi til andre fagmiljø/studieprogram skal vektlegges. Forslag må begrunnes/resultater dokumenteres (knyttet til evalueringer, innovasjon, læringsutbytte, overføringsverdi, profilering). Prisen fremmes videre til Ugleprisen ved UiB i høstsemesteret.

Undervisningsprisen (50.000 kroner) skal stimulere og belønne gode undervisere ved fakultetet (individuell pris). Forslag må begrunnes/resultater dokumenteres (personlige og pedagogiske egenskaper, studentevalueringer, verdi for emne/program).

Prisen for internasjonalisering i studiene (100.000 kroner) skal stimulere og belønne tiltak som fremmer økt internasjonalisering i studieprogrammene. Overføringsverdi til andre fagmiljø/studieprogram skal vektlegges. Forslag må begrunnes/resultater dokumenteres (knyttet til evalueringer, innovasjon, læringsutbytte, overføringsverdi, profilering).

Se vedlagt oversikt for nærmere detaljer om formål, kriterier og nominering.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Det medisinske fakultet
Telefon 55582086
post@med.uib.no

Postadresse
Postboks 7804
5020 Bergen

Besøksadresse
Armauer Hansens hus,
Haukelandsveien 28
Bergen

Saksbehandler
Martha Houen Dahle
55586340

Fristen for å fremme forslag til priskandidater er **fredag 12. april 2019**.

Innmeldte forslag til prisene vil bli behandlet av utvidet studieledelse 16. mai, med prisutdeling på fakultetsdagen i juni.

Vi ber om at utlysningen blir formidlet til alle aktuelle forslagsstillere. Både programutvalg, institutt, fagmiljø/seksjon/avdeling, studentkull og studentutvalg kan ifølge priskriteriene fremme forslag.

Fakultetet vil informere studentene via Mitt UiB. Vi vil også oversende informasjon om muligheten for nominasjon til sentrale studentorganisasjoner ved MED.

Vennlig hilsen

Steinar Hunskår
prodekan for utdanning

Ørjan Leren
seksjonssjef

Vedlegg

- 1 Kriterier for prisene
- 2 Oversikt over tidligere prisvinnere